80STE JAARGANG No. 14509 — ZATERDAG 14 DECEMBER 1963

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Hoofdredacteur: A. J. M. H. de Mug • Uitgever-drukker: N.V. Paulus Drukkerij, Willemstad • Kantoor: Conscientiesteeg: 27 - 29 • Telefoon alle afdelingen: 2 4 3 6 0 (drie lijnen)

V.S. heroriënteren hun politiek jegens Peking

SAN FRANCISCO (AFP) — De Verenigde Staten hebben vastgesteld dat zich binnen de Chinees-communistische regering een zekere ontwikkeling voltrekt en hebben besloten een politiek van de „open deur" ten opzichte van de Chinese volksrepubliek te gaan voeren. Dit heeft de Amerikaanse onderminister van Buitenlandse Zaken voor het Verre Oosten, Roger Hilsman, gisteren in San Francisco voor de „Commonwealth Club" verklaard. Waarnemers zien hierin een voorzichtig begin aan een nieuwe oriëntatie van de Amerikaanse politiek ten aanzien van communistisch China.

In China voltrekt zich een evolutie

Hilsman zei dat „de Verenigde Staten allereerst ervoor willen waken dat communistisch China ondermijnende acties pleegt of een daad van agressie tegen zijn vrije buurlanden". De Verenigde Staten hebben echter „geen enkele reden om te geloven dat er momenteel een mogelijkheid zou bestaan dat de Chinese communistische regering zou worden omvergeworpen". Geconstateerd is echter dat zich in China een zekere evolutie voordoet. „De huidige leiders hebben slechts een armzalige kennis van de buitenwereld. Zij hebben het Chinese vasteland veroverd. Zij denken misschien de hele wereld te kunnen veroveren, zonder hun principes te veranderen".

Begrip en afkeer

Na opgemerkt te hebben dat de verantwoordelijke Amerikanen zich „buitengewoon inspannen" om te trachten „de Chinese communisten te begrijpen" zonder zich in hun oordeel te laten beïnvloeden door hun afkeer van het communisme, verklaarde Hilsman: „Wij hebben besloten de deur voor iedere mogelijke verandering open te houden, en deze niet van te voren te sluiten voor iedere ontwikkeling die voor onze nationale belangen, de vrije wereld of het Chinese volk van belang zou kunnen zijn. Wij hopen, dat de Chinese communistische regering, die tegenover een vastbesiotenheid staat die elk avontuur tegen het buitenland onvruchtbaar maakt, en er zeker van kan zijn dat zij nog steeds in de menselijke gemeenschap kan terugkeren, er tenslotte toe zal overgaan de woeste haat waarvan zij momenteel bezield is en die voortspruit uit een starre opvatting van éénklasse-maatschappij, te laten varen.

Met betrekking tot de mogelijke toekomstige koers van de Amerikaanse betrekkingen met China zei Hilsman, dat er geen sprake van verbetering kan zijn zolang Peking erop blijft staan, dat de Verenigde Staten hun relaties met de regering Tsjiang Kai Sjek verbreken.

Ziekenhuis-expert adviseert BC Aruba

Rapport wordt in maart verwacht

(Van de redactie Aruba)

ORANJESTAD — Het Bestuurscollege van Aruba heeft afgelopen week een overeenkomst gesloten met de hosiptaal-consulent John M. Stacey, verbonden aan het ziekenhuis van de universiteit van Virginia, om te adviseren inzake de plannen voor de bouw van een nieuwe ziekenhuis op Aruba, waarmede een bedrag van achttien miljoen gulden gemoeid zal zijn. De verwachtingen zijn, dat de heer Stacey begin maart 1964 zijn eerste rapport zal indienen.

Het Bestuurscollege van Aruba heeft zoals bekend enige weken geleden aan de Eilandsraad een voorstel gedaan om f. 150.000 ter beschikking te stellen voor de voorbereidingen voor de bouw van een nieuw, modern ziekenhuis. Dit project is opgenomen in de meerjarenplannen, waarvoor financiële steun uit Nederlad is aangevraagd. Nederlandse deskundige hadden reeds eerder geadviseerd een nieuw ziekenhuis op een centraal punt te bouwen met een capaciteit van minstens 358 bedden en uitbreidingsmogelijkheden tot 500 bedden. Naar aanleiding hiervan werd door het Bestuurscollege een studiecommissie benoemd bestaande uit vertegenwoordigers van Lago, San Pedro Hospitaal en overheid, teneinde de voorbereidingen zo goed en snel mogelijk ter hand te nemen.

Advies

Het BC deelde de eilandsraad mede, dat een adviesorganisatie moet worden ingeschakeld, met ervaring op dit terrein om de eisen verbonden aan een dergelijk project, zijn volle omgang te behandelen en er advies over uit te brengen.

Na goedkeuring van het gevraagde crediet nam het BC contact op met de heer Stacey. Deze is o.m. hospitaalconsulent van de Esso en van tropische hospitalen en medische centra in Perú, Colombia, Indonesië, Argentinië Saoedi-Arabië en Venezuela. Voorts is hij adviseur en expert van de verschillende projecten van het City Hospital in New York, dat 33 instituten met 23.000 bedden telt. De heer Stacey kreeg als eerste opdracht een analyse te maken van de huidige noodzakelijkheid en faciliteiten van een modern hospitaal. Dit rapport, dat begin maart wordt verwacht, zal o.m. aanwijzingen inhouden voor de architect, die de bouwplannen zal moeten ontwerpen en waarbij vooral rekening zal worden gehouden met de eisen van deze tijd.

De heer Stacey, die tien dagen op Aruba bleef, voerde besprekingen met het Bestuurscollege, de gezondheidsdienst, de studiecommissie voor de bouw van het hospitaal en andere instanties.

Ollenhauer overleden

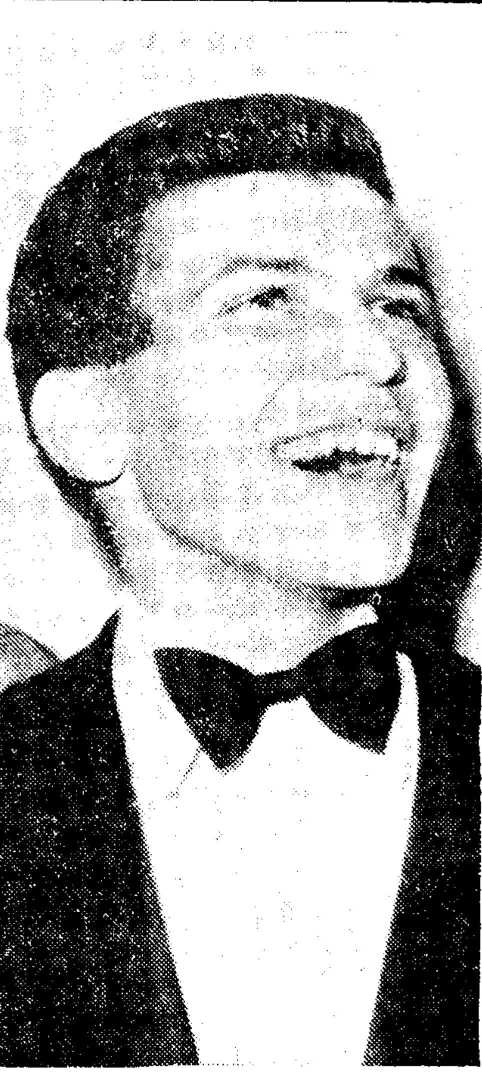
BONN (DPA). — De leider van de Westduitse sociaal-democratische (oppositie) partij, Erich Ollenhauer, is vandaag overleden.

Erich Ollenhauer, die ook voorzitter was van de socialistische Internationale, is op 62-jarige leeftijd in de kliniek van de universiteit van Bonn aan een longembolie overleden. Hij was dinsdag uit de kliniek ontslagen, na vorige week te zijn geopereerd aan beide benen wegens storingen in de bloedsomloop. Gisteren werd hij echter opnieuw in de kliniek opgenomen.

Tsjoe En-Lai in Egypte

CAIRO (AFP) — Tsjoe En-Lai, de premier van communistisch China, is vandaag in de loop van de ochtend in Cairo aangekomen, voor een officieel bezoek van een week aan de Verenigde Arabische Republiek.

De vice-premier en minister van Buitenlandse Zaken, maarschalk Tsjen Joen, was reeds in de loop van de nacht gearriveerd uit Nairobi, waar hij aan het hoofd van een delegatie, de onafhankelijkheidsverklaring van Kenia had bijgewoond.

FRANK SINATRA JR.

Arrestaties in zaak-Sinatra

Losprijs bijna geheel terecht

WASHINGTON (RTR) — Naar het hoofd van de Amerikaanse federale recherche. J. Edgar Hoover, vandaag heeft medegedeeld, zijn in verband met de ontvoering van Frank Sinatra Jr drie mannen gearresteerd. Het zijn de 42-jarige John Irwin, de 23-jarige Barry Keenan en de 23-jarige Joseph Amsler, allen woonachtig in Californië. Voorts is bijna de gehele losprijs van 240.000 dollars, die Frank's vader aan zijn ont voerders heeft betaald, achterhaald.

Ieder van het gearresteerde drietal heeft reeds een lange straflijst op zijn naam staan. Amsler is een beroepsbokser. Keenan heeft destijds op school in dezelfde klas gezeten als Frank's zuster Nancy, die nu getrouwd is met de zanger Tommy Sands.

Op Irwin werd een bedrag van bijna 48.000 dollar aangetroffen, terwijl bijna de gehele rest van de losprijs werd teruggevonden in een flat in Culver City, Californië, waar Amsler werd gearresteerd. Uit het onderzoek is gebleken, dat Frank Jr. tijdens de onderhandelingen over zijn vrijlating werd vastgehouden in een huis in Canoga Park, in de buurt van Los Angeles. Het drietal zal nu wegens ontvoering terecht moeten staan.

Cubaanse wapens naar Venezuela

WASHINGTON (RTR). — Het hoofd van de commissie van onderzoek, die door de Organisatie van Amerikaanse Staten naar Venezuela was gezonden om een onderzoek in te stellen naar de beweerde clandestiene invoer van wapens uit Cuba in Venezuela, heeft na terugkeer uit Caracas verklaard op in beslag genomen wapens sporen te hebben gezien, die op Cubaanse herkomst zouden wijzen. Deze wapens zouden Venezuela zijn binnengesmokkeld ten behoeve van Castrogezinde terroristen.

Proeven brachten aan het licht, dat de wapens gemerkt waren geweest met Cubaanse wapen, hoewel getracht was dit door vijlen weg te werken. De Cubaanse regering, die uit de O.A.S. is gestoten, beweert, dat de wapens door de Amerikaanse inlichtingendienst op slinkse manier in Venezuela zijn gebracht.

Minister-president: Samenwerking

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD — Tijdens de herdenking van de negende verjaardag van het Statuut van het Koninkrijk, hedenochtend in de vergadering van de Staten van de Ned. Antillen, heeft minister-president andermaal een beroep gedaan op samenwerking in eigen huis. De aanvankelijk bestaande staatsrechtelijke noden in onze gemeenschap hebben thans plaats gemaakt voor economische, aldus de minister-president, die zijn vreugde uitsprak over de samenwerking in het Koninkrijk en zijn leedwezen over het ontbreken ervan in eigen volk. Toch is eenheid en politieke verscheidenheid mogelijk, aldus de minister-president. Ook toen de strijd om de autonomie werd aangebonden is deze op basis van de gezamenlijke wil tot een goed eind gebracht.

Kennedy in Staten herdacht

Ook vorig jaar reeds deed de minister-president eenzelfde beroep op samenwerking. In het afgelopen jaar zijn de partijen echter verder uiteengedreven dan ooit tevoren. Een verkiezingsactie heeft de bijl gelegd aan de wortel van een samengaan. Daarna is het tweespalt en onbegrip wat hoogtij viert. Samenwerking moet nu

(Vervolg naar pagina 3)

Een beeld van de Staten, hedenochtend bijeen, verlicht en verwarmd. De verlichting en de verwarming straalde uit twee kransen sterke lampen, die aan de kronen met normale verlichting waren gemonteerd omdat cineast Peter Creutzberg, van de gelegenheid gebruik wilde maken voor het opnemen van film, die aangewend kan worden voor een opdracht, die hij van de zijde van de RVD heeft ontvangen. Rechts de gouverneur in uniform en de ministers, links Statenvoorzitter, op de voorgrond marine-officieren, achtergrond links rechterlijke macht, midden geestelijke autoriteiten.

Maleisië vraagt N-Zeeland hulp

KOEALA LOEMPOER (RTR). — De Maleisische vice-premier en minister van Landsverdediging Abdoel Razak heeft vrijdag te Koeala Loempoer verklaard, dat Maleisië Nieuw-Zeeland om hulp heeft gevraagd bij de voorgenomen uitbreiding van zijn strijdkrachten.

Nieuw-Zeeland heeft in Maleisië een bataljon infanterie en gevechts- en vervoersvliegtuigen. Bovendien zijn Nieuw-Zeelandse oorlogsschepen aan de Britse vloot in het Verre Oosten toegevoegd.

Libanon nodigt paus Paulus uit

BEIROET (AFP) — De Libanese ambassadeur bij de Heilige Stoel heeft aan het Vaticaan een boodschap van zijn regering overgebracht waarin paus Paulus wordt uitgenodigd Libanon te bezoeken.

DE FACTO BREUK V.S. EN CAMBODJA

Ambassadeur VS teruggeroepen

PNOM PENH (AFP) — Het staatshoofd van Cambodja, prins Norodom Sinahoek, heeft besloten ook de zaakgelastigde in Washington, die na het terugroepen van de ambassadeur en het overige personeel van de ambassade in Washington nog in de Amerikaanse hoofdstad was achtergebleven, naar Cambodja terug te roepen.

Hiertoe werd besloten als gevolg van een uitlating van een ambtenaar van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken tegenover de ambassadeur in verband met een verklaring der Cambodjaanse regering over de dood van achtereenvolgens president Ngo Dinh Diem van Zuid-Vietnam, president Kennedy en de premier van Thailand, generaal Thanarat. De ambtenaar zou deze verklaring „barbaars" hebben genoemd. Prins Norodom Sihanoek acht deze uitlating een belediging en een inbreuk op het diplomatiek gebruik.

De Amerikaanse ambassadeur in Cambodja, Philips Sprouse, wordt „voor overleg" naar Washington ontboden, zo heeft het ministerie van Buitenlandse Zaken bekendgemaakt. Deze maatregel vormt een antwoord op het besluit van de Cambodjaanse regering om vrijwel al haar diplomaten uit Washington terug te roepen.

Digest-gebouw in Caracas in brand

CARACAS (RTR). — Extremisten van de „Nationale Bevrijdingsstrijdkrachten F.A.L.N." hebben een aanval gedaan op de kantoren van The Readers Digest in Caracas. Zij stichtten er brand om hun protest tegen de officiële benoeming vandaag van Paul Leoni als gekozen president kracht bij te zetten.

Mijnramp eist in Japan elf doden

TOKIO (AFP) — Een ontploffing in een steenkolenmijn bij Hosji op het Japanse eiland Kioesjoe heeft vanochtend aan elf mijnwerkers het leven gekost. Er werkten 170 arbeiders in de mijn, toen de explosie zich op een diepte van 1.200 meter voordeed. Honderdnegenenvijftig van hen bereikten zonder moeilijkheden de oppervlakte.

Wijzigingen in raad van commissarissen der KLM

Directie wordt weldra met nieuw lid aangevuld

DEN HAAG (ANP) — De regering stelt zich voor in het college van commissarissen van de KLM wijzigingen aan te brengen. De directie van de KLM streeft er naar haar college uit te breiden met een vierde directeur, die in het bijzonder zijn aandacht zal schenken aan sociale aangelegenheden Deze mededelingen doet de minister van Verkeer en Waterstaat, de heer Van Aartsen, in een nota aan de Eerste Kamer.

De bewindsman maakt ook duidelijk dat de KLM-directie, waarbinnen grote onenigheid heerste, zelf twee oplossingen heeft voorgesteld. De ene luidde dat de directie zou worden voortgezet door drie directeuren, namelijk de heren Albarda, Van de Wal en Besançon, waarbij de heer Larive zijn ontslag zou aanbieden, de andere oplossing stelde een voortzetting der directie door de heer Larive voor. In dat geval zouden de drie andere directeuren vertrekken.

„Geheel in overeenstemming tussen regering en de raad van commissarissen is daarna besloten in het ontslag van de heer Larive te berusten. De regering betreurt deze ontwikkeling in hoge mate, doch zij zag zich geplaatst voor het feit, dat de directie zelf geen mogelijkheid aanwezig achtte, dat de bestaande directie in eensgezindheid haar taak zou vervullen en dat hetzij één der directeuren hetzij drie directeuren hun ontslag zouden aanbieden. Het behoeft ternauwernood betoog, dat eensgezindheid in de directie een eerste voorwaarde is om de nodige leiding in het bedrijf van de KLM te geven.

De regering is ervan overtuigd, dat de huidige directie alles in het werk zal stellen haar moeilijke taak op de best mogelijke wijze te verrichten. De minister heeft tegenover de directie nogmaals duidelijk gesteld, dat de regering uiterlijk aan het einde van het eerste kwartaal 1964 een rapport der directie wenst te ontvangen, waarin zij de nodige voorstellen en een gedetailleerd plan met betrekking tot de ontwikkeling van de KLM in de naaste toekomst aan de regering voorlegt.

De bewindsman kan voorts mededelen, dat het hem bekend is, dat de directie er naar streeft zo mogelijk op korte termijn de directie te doen aanvullen met een vierde directeur, die in het bijzonder zijn aandacht zal schenken aan sociale aangelegenheden, een streven, waarmee de minister geheel instemt.

„Vuurdood monnik" als persfoto bekroond

DEN HAAG (ANP). — De hoofdprijs van de heden in Den Haag geopende tentoonstelling „World Press Photo", 's werelds beste persfoto 1963, is gewonnen door de Amerikaan Malcolmn W. Browne met zijn foto „Vuurdood van een boeddhistische monnik". De eerste prijs bij de Nederlandse inzendingen werd gewonnen door Co Zeylemaker, ANP-fotograaf te Amsterdam. Hij won met zijn „Prins en burgemeester" onder meer de zilveren camera, de wisselprijs van de Nederlandse vereniging van fotojournalisten.

Browne, die oorspronkelijk chemicus was en tijdens zijn militaire dienst belangstelling voor de journalistiek en fotoreportage ontwikkelde, werd voor zijn foto beloond met de Axel Springer prijs van Nƒ 4500, een gratis vervoer per KLM van Saigon naar Nederland en terug, een gouden piertoren van Scheveningen, een veertiendaags verblijf in een Nederlands hotel en een kleinbeeldcamera. Hij won tevens de eerste prijs in de sector nieuws.

Bij de features werd de eerste prijs gewonnen door Peter Thomann uit Emmendingen, Duitsland, met de foto „Merrie met veulen". De eerste prijs sport won Peyer uit Hamburg, Duitsland, met „Zij hebben hun sporen bijna verdiend". Met een reportage over Thalidomide-baby's won de in Parijs gevestigde Eddy van der Veen de eerste prijs „Photo Stories". De meest artistieke foto kwam volgens de jury toe aan Juergen Heinemann uit Essen, Duitsland.

RADIO - TELEVISIE

zaterdag

CUROM —
13.00 Noticia 18.15 Taptoeklanken 18.45 Voor het slapen gaan 19.00 Nieuws 19.15 Heinekens 19.30 Discovaria 20.00 45 toeren platen 20.30 Variedad musical 20.45 Muziek USA 21.00 Gezellige muziek

VOZ DI ARUBA
18.00 Atardecer musical 18.15 El observador 18.30 Musica popular 19.00 News in English 19.15 Melodias Am Amstel 19.30 Esperanza Supermarket 20.00 Cabalgata musical di diasabra anochi 20.30 Musica varia 21.30 Weekend hit parade

RADIO KELKBOOM
6.00 Noticia deportivo 6.15 Musica varia 6.30 6.30 Musica para la cena 6.45 internacional en en en Voorlichtings Dienst 7.00 Noticia internacional na papiamento pa cortesia di Schlitz 7.15 Musica Europeo 7.45 Musica Norte Americana 8.15 Novela 8.45 Musica varia 9.00 Musica poesia y composicion Antillana 9.30 Musica varia

AVROS
18.00 Nieuws 18.05 ErE tintin 18.15 Platen uit de Avrosbode 18.30 Omroepkeuze 18.45 RVDS 19.00 Nieuws 19.15 Muziek en advertenties 19.30 Jazz for all 20.00 Nieuws 20.03 Weet u het ook 20.06 Good evening show 21.00 Latin America in music 22.00 Bel maar op 23.45 Wij luiden de zondag in

RADIO ANTILIANA
6.00 Charla deportivo 6.15 Musica Norte Americana 6.30 News in English 6.45 Variedad musical 7.00 Felicitaciones 8.30 Saludos musical Red dv Kilowatt 9.00 Musica Latina 9.15 Musica varia 9.30 Anjoranzas 10.20 Resumen di Noticias

TELECURACAO — 17.00 Radio patrol 17.30 TV concerthall 18.00 Our miss Brooks 18.15 Ogem jubileum 18.40 RK uitzending 18.45 Nieuws 19.00 Statuut opening 19.15 Gobierno di Corsow 19.30 Huckle berry hound 20.00 I love Lucy 20.30 Lock up 21.00 Nieuws 21.30 Teleshow 22.00 The hunters

TELEARUBA — 17.30 Kinderuurtje 18.00 This is Brittain 18.30 Captain Grief 18.45 Noticias 19.00 Topcat 19.30 Sport 19.45 Highway patrol 20.25 Bold ventures 20.45 News 21.00 Boksen 22.00 Colonel Flack

RADIO CARACAS TELEVISION — 12.00 El show de Saume 1.15 Weekend con las estrellas 1.45 Programa de la CTV 2.15 Intimidades 2.30 La hora con Chelique 3.00 Via 2 musical 4.00 Bowling 5.00 Documentales 5.30 El show 6.30 Tic Tac 7.00 Perry Mason 8.00 El observador 8.15 Caravana 9.15 Vida y destino 9.30 Valores humanos 10.00 El programa de June Allyson 10.30 Tertulia. Marcha oficial Himno nacional

TELEVISORA NACIONAL — 5.30 Su majestad el nino 6.15 Teatro de marionetas 6.45 Diccionario del aire 6.50 Teatro Guinol Cuacharo 7.00 Oswaldo Morales y Conjunto 7.30 Telenoticias 7.45 Estampas de salud 8.00 Panorama Panamericana 8.15 Agro-Noticias 8.30 Musica y celuloide 9.15 Noticiero Britanico 9.30 Himno nacional

VENE VISION 3.45 Dibujos animados 4.00 Resumen cientifico 5.30 Los amigos de Gisia 5.00 El llanere solitario 6.30 Fiesta de munequitos 5.00 Los magnificos Mc Coys 6.30 Busque su producto 7.00 Disneylandia 8.00 El programa de los luchas 8.30 Colt 45 9.00 Tribunal hipico 9.30 Telefutbol 10.30 Detective internacional

zondag

VOZ DI ARUBA 457 — 6.03 The lords prayer 8.07 Musica semiclasica 8.30 Servicio religioso 9.30 Zoeklicht op Ned. 10.30 Artistas Muzart 11.00 Musica de Portugal 11.30 Panorama de Israel 11.45 Musica popular
16.00 Musica alegre 16.45 Musica popular 17.45 Sacred heart program
18.00 St Francis hour 18.15 Christopher program 18.30 Musica popular 9.00 Legion on parade 19.15 Musica Hawai 19.30 Esperanza Supermarket 20.00 Cowboy songs 20.15 Program special 20.30 Emmar y obsequio musical 21.00 Musica varia

RADIO KELKBOOM 209 — 10.02 Rayito di solo 10.15 Bo concierto dominical 10.30 Winkel Handel Mij 11.00 Melodias Instrumental 11.30 Musica varia
12.00 Musica, poesia y composicion Antillana 12.30 Musica Norte Americana 1.00 Hit Internacional 1.30 Domingo musical 4.00 Radio Nederland Wereld Omroep 5.00 Melodias Instrumental 5.15 Musica varia 5.45 Music from America
6.00 Lago Oil & Transport Co Ltd 6.30 Intermedio musical 6.35 Centro Apostolico Arubano 6.45 Muscia para la cena 7.00 Musica Europeo 7.45 Los tres Villalobos 8.15 Musica Norte Americana 8.30 Prgramma di Elmar

AVROS 19.48 — 6.05 Muz. op de vroege zondagmorgen met tijdmeldingen 6.35 Negro Spirituals 7.00 Radio Aubade 7.30 Prog. overzicht 7.35 Nieuws 7.45 Groeten uit Holland 8.00 Bel Canto 8.30 Muziek uit Latijns Amerika 9.00 Lutheran hour 9.30 Golden gate bays 10.00 Surinaams hoorspel 11.00 Morgenwijding door RK Gemeente 11.15 Muziek voor zondagwerkers 11.30 Prog. voor de zieken
12.00 Wat de week ons bracht 12.15 Muziek als aperitief 12.30 Negro folk music 13.00 De week in Suriname 13.30 Voetbaluitslagen uit Holland 13.32 Voortzetting muziek als aperitief 13.45 Commentaar op het buitenlands nieuws 14.00 Fifteen golden records 14.45 Happy sunday 15.30 Wij zijn er ook 16.30 Chinese uitzending 17.00 Javaanse uitzending 17.30 Voor de jarigen van vandaag
18.00 Lutheran hour 18.15 Vertelling uit de kinderbijbel 18.30 Muziek uit Latijns Amerika 19.00 Kerkdienst in de RK Kathedraal 19.30 Zondagavond concert 20.00 Nieuws 20.15 Sportjournaal 20.45 Een kort instrumentaaltje 20.50 Sportomnibus 21.20 Vocale groepen 21.30 Historische portretten Gallery 21.45 Instrumentale coryfeeën 22.00 Nieuws 22.15 Zoeklicht op Nederland 23.15 Late music

RADIO ANTILIANA — 10.00 Harding Program 10.30 Nederlands programma 12.00 Domingo musical 1.30 Fiesta dominical 4.00 Programa La Esperanza 4.30 Variacion musical 6.30 Boleros romanticos 7.00 Felicitaciones 8.00 Variacion musical 8.30 Programa El mar 9.00 Musica Antiliana

TELECURACAO — 16.30 Hubentud na marcha 17.00 Kinderuurtje 17.30 Israel present 18.00 Concentracion 18.30 Ecos de la patria 18.45 Nieuws 19.00 Living word 19.15 Kooyman show 19.30 Case of the dangerous Robin 20.00 Mr. Ed 21.00 Nieuws 21.15 Wagon train 22.15 Wristler — Have gun will travel

TELEARUBA — 17.30 Kinderuurtje 18.00 Sword of freedom 18.30 Living word 18.40 Noticias 19.00 Bat Masterson 19.30 Big playback 19.45 Film 20.00 Koninkrijksdag 20.45 News 21.00 Empire 22.00 The wristler

RADIO CARACAS TELEVISION — 9.30 Buck Rogers 10.00 Aventuras del Cacique Jao 10.30 El circo 11.30 Matinal infantil 1.00 Torneo hipico 6.00 Laramie 7.00 Dr. Kildare 8.00 El observador 8.15 La hora estelar lux: Encrucijada 9.15 El show de Aldemaro Romero 10.15 Boxeo 10.45 Miradas al mundo 11.00 Tel teatro 12.30 Marcha oficial Himnfo Nacional

TELEVISORA NACIONAL — 12.00 Teatro de munequitos 12.30 TVN musical infantil 12.50 Variedades infantil 1.00 Una ciudad sin historia 1.15 Pat y su piano 1.30 Caroussel 2.00 Foro 2.30 Lunes a las 9 3.00 A las 8.15 Nestor Zavarce 2.15 A las 8.15 Alfredo Sadel 3.30 100 anos de pintura Francesa No 2 4.00 La historia y sus ristorias 4.30 La ciencia y el hombre 5.00 Remoto 5.30 Himno nacional

VENE VISION 3.45 UNO 4.00 Panorama Latino Americana 4.30 El llanero solitario 5.00 Brigada 8 5.30 Espada redentora 6.00 Ritmos y juventud 7.00 Los picapiedras 7.30 El conejo de la suerte 8.00 Un paso el mas alla 8.30 Monte sus cauchos 9.00 El peligroso Robin 9.30 El defensor de la justicia 10.00 Lucha libre

maandag

CUROM 346.8 — 6.30 Opening 6.33 Bon dia 6.45 Metm uziek naar school 7.00 Nieuws 7.15 Curomblad 8.00 Nieuws 8.15 Mantovani 8.30 Lichte muziek 9.00 Vit. B 10.00 Henderson 10.30 Nieuws 10.40 Klassieke muziek 11.15 11.15 Serieuze platen 11.30 Receta
12.00 Noticia 12.10 Lunchmuziek 12.30 Nieuws 12.45 Artist van de dag 13.00 Novela 13.30 Muziek 14.00 Ballet en suite 14.30 Muziek uit Belgie 15.00 Musica de hoy 15.15 Gesproken brief 15.30 CTC 16.00 Voor tieners 16.30 Peticiones 17.45 Muziek

VOZ DI ARUBA 457 — 6.03 The lords prayer 6.05 Melodias matinales 6.15 News in English 6.30 Melodias matinales 8.30 News in English 8.45 Ecos Internacional 90. 0Am. melodies 10.00 Novela 10.30 Seguridad 11.30 Am. melodies
12.00 Muziek uit Ned. 12.15 Nieuws in het Nederlands 12.20 Seleccion musical 13.00 Mundo en marcha 13.15 Conjunto y artistanan Ant. 13.40 La Gata 14.00 Revista musical 15.00 Peticiones 15.30 Seleccion di musica popular 16.30 Complaciencias 16.45 Melodias Amstel 17.00 Felicitaciones 17.30 Musica y premios

RADIO KELKBOOM — 10.02 Rayito di solo 10.15 Bo concierto dominical 10.30 Winkel Handel Mij 11.00 Melodias Instrumental 11.30 Musica varia
12.00 Musica, poesia y composicion Antillana 12.30 Musica Norte Americana 1.00 Hit Internacional 1.30 Domingo musical 4.00 Radio Nederland Wereld Omroep 5.00 Melodias instrumental 5.15 Musica varia 5.45 Music from America

AVROS 19.48 — 6.05 CHM muz. ochtendgroet 6.20 Nieuws 6.30 CHM prog. 6.45 Uw aandacht voor 6.48 Met muz. naar school 7.00 Nieuws 7.03 Kris kras door de muz. wereld 7.30 Speciale verzoekplaten 8.00 Nieuws 8.03 The morning sho 9.00 Nieuws 9.03 Pop. platen parade 9.30 Arbeidsvitaminen 10.00 Nieuws 10.03 Muziek het werk 10.30 Op de plaat rust 11.00 Nieuws 11.03 Wat de week ons bracht 11.15 Vocale groepen 11.30 Sah joe grontapoe 11.40 Canciones del corazon
12.00 Twarfe joeroe njoensoe 12.15 Djogo prisiri 13.00 Nieuws 13.03 Muz. als aperitief 13.45 Nieuws 14.00 Teen age hur 15.00 Hindostaans advertentie programma 15.30 Hindostaanse uitzending 16.20 Nieuws in het Hindostani 16.30 Voor de jarigen van vandaag 17.00 Nieuws 17.03 Disco hour

RADIO ANTILIANA — 5.30 Apertura 6.10 News in English 6.30 Noticia a papiamento 5.45 Bai trabao den compania di bo companjero constante Radio Antiliana 7.10 News in English 7.30 Noticia na papiamento 7.45 Noticiero musical 8.30 Musica varia 9.15 Programa pa amanan di cas 11.15 Regalo musical
12.00 Melodias Antilianas 12.15 Noticias na papiamento 12.25 Melodias Antilianas 12.45 Charla deportiva 1.00 North American music 2.00 Album di requerdo 2.30 Boleros romanticos 3.00 Festival musical 3.30 Programa pa pacientenan den hospital 4.00 Programa La Esperanza 4.30 Peticiones 5.00 Noticias na papiamento 5.15 Calypsorama 5.30 Calendario Antiliano 5.45 Musica varia

RADIO CARACAS TELEVISION — 8.45 Senderos de luz 9.00 Caja con sorpresas 9.30 En el jardin de infancia 10.00 Ingles por television 10.30 Cosas de mujeres 11.15 Quien es quien en Television 11.45 Novela
1.00 El show de Saume 1.00 Noticia

*

— Van de kinderen die in 1962 te Londen zijn geboren was een op de zeven onwettig. Dit cijfer is meer dan twee maal zo hoog als dat voor geheel Groot-Brittannie. Het aantal kinderen dat in 1962 in Londen door ongehuwde moeders ter wereld werd gebracht **bedroeg 8835. (RTR)**

Koninkrijksdag in de Staten van N.A.

WILLEMSTAD. — In de Statenvergadering van hedenochtend heeft voorzitter J. A. O. Bikker ter gelegenheid van de negende verjaardag van het Statuut de volgende rede uitgesproken:

Vandaag is het de negende maal, dat wij hier bijeen zijn gekomen om het feit te herdenken, dat op 15 december 1954 de nieuwe rechtsorde in het Koninkrijk der Nederlanden tot stand is gekomen. Bij verschillende vorige, gelijke gelegenheden hebben wij uitvoerig stilgestaan bij de betekenis van het Statuut voor ieder der drie partners.

Inmiddels zijn wij vertrouwd geraakt met de wijze, waarop in de praktijk het in dit Statuut bepaalde tot uitvoering wordt gebracht. Geregeld vindt onderling overleg plaats over aangelegenheden, die het Koninkrijk in zijn totaliteit raken, een onderlinge samenwerking die ook in de vertegenwoordigig naar buiten tot uitdrukking is gekomen. Ook ten aanzien van de wederzijdse steun is gebleken van welke betekenis deze voor het Koninkrijk in zijn geheel is.

Deze onderlinge samenwerking en steun is een vanzelfsprekendheid geworden, een gewoonte als het ware, die op soepele wijze wordt gehanteerd. Nu wij enkele dagen geleden het feit hebben herdacht, dat 150 jaar geleden het Koninkrijk in een geheel nieuw kleed herrezen is, beseffen wij pas goed tot welke mogelijkheden een Koninkrijksverband kan leiden, wanneer het zich wil passen aan de tijd waarin haar bestuursvorm van toepassing moet zijn. Er is een verjonging mogelijk in het oude, gevestigde Koninkrijk. De heraanpassing op basis van wederzijds begrip, is de vitaliteit die verruiming van de mogelijkheden op economisch, sociaal en cultureel gebiedt biedt.

In ons eigen land hebben wij dit van nabij kunnen constateren. De Ned. Antillen hebben in de afgelopen jaren een spectaculaire verandering ondergaan. Het meest in het ooglopend zijn wel de projekten die geleid hebben tot de openlegging van het gehele land voor de economische uitbouw ervan.

Tegelijkertijd is er een verdere integratie in Koninkrijksverband merkbaar nu jonge Antillianen in het Nederlandse arbeidsproces zullen worden opgenomen. Het is een bemoedigend teken, dat een oproep van de Antilliaanse regering hiertoe zo spontaan is beantwoord door het Nederlandse bedrijfsleven. De aanwezigheid nog onlangs van zijne koninklijke hoogheid prins Bernhard bij de ingebruikstelling van het complex nieuwe industrieën op Aruba is wel het meest overtuigende bewijs, dat ook het Koninklijk Huis onze industriële opbouw van nabij volgt en met ons in de vreugde wil delen bij dit eerste begin.

Deze samenwerking in Koninkrijksverband moge onszelve tot voorbeeld strekken. De eenheid die bereikt is in het Koninkrijk met zijn verscheidenheid van volkeren, talen en politieke opvattingen, heeft bewezen de kracht te zijn die ons allemaal, hoe geografisch klein wij ook mogen zijn, tot een grote ontplooiing van de mogelijkheden heeft weten te leiden. Voor ons in de Ned. Antillen moet dit de overtuiging worden, dat ook voor ons hierin de krachten schuilen, die onze economische opbouw tot basis dienen.

Nu wij een jaar voor de viering van het tweede lustrum van het Statuut staan, zal een krachtsinspanning tot onderlinge samenwerking op onze zes eilanden de bekroning zij op het vele werk dat verricht is met het doel om voor onze bevolkingen een klimaat te scheppen, waarin zij rustig en voor de toekomst verzekerd kunnen werken. Dezelfde verjonging, die in het Koninkrijk heeft plaatsgevonden dankzij de bereidheid om elkander te begrijpen, zal ook voor ons in de Ned. Antillen de vitaliteit opbrengen om gezamenlijk een toekomst op te bouwen voor onze jongeren, die dit van ons verwachten. Wij hebben hiervoor een heel jaar om de eerste stappen naar dat einddoel te richten.

Toespraak van minister-president E. Jonckheer:

Mijnheer de voorzitter van de Staten,

HET is mij wederom een groot voorrecht om met u allen de dag te herdenken waarop het H.M. de Koningin heeft mogen behagen het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden te bevestigen. En bij zulk een herdenking is het onze dure plicht om ons te bezinnen over deze historische daad, die van zulk een grote betekenis is geweest, niet alleen voor het Koninkrijk zelf, doch eveneens — en wellicht in nog groter mate — voor de Nederlandse Antillen. Immers een groeiproces in ons land had zijn vruchten afgeworpen, een groeiproces, dat zich over een groot aantal jaren heeft uitgestrekt alvorens zij die resultaten kon leveren, die men daarvan verwachtte. En wanneer ik dit zeg, dan denk ik aan het prille begin van dit groeiproces, dan denk ik aan de aprildagen van 1946, toen ik mijn eerste dagen als lid van uw college had meegemaakt en enkele andere leden ertoe had kunnen bewegen om met mij aan de voorzitter te verzoeken het onderwerp „Autonomie voor Curaçao" te mogen bespreken. „Curaçao", omdat, zoals u bekend is, vóór 1948 ons land met die naam werd aangeduid.

Die vergadering kwam op 5 april 1946 en uit mijn redevoering tijdens deze vergadering uitgesproken moge ik het volgende citeren: „En tenzij men ook tegenover grote mogendheden een treurige indruk wil maken, is het nu het moment om Curaçao autonomie, volledige autonomie te geven......"

Het waren felle woorden, doch woorden, die moesten worden uitgesproken om het gevoelen van onze bevolking weer te geven en woorden, waarmee een rechtvaardige strijd om ons verder bestaan als volk, werd begonnen. Ik weet, dat mij in die tijd deze woorden door velen zijn kwalijk genomen, ik weet, dat velen in die tijd ons land nog niet rijp achtten voor autonomie, maar het groeiproces was begonnen en het heeft zijn beloop gehad. Het heeft echter ruim acht jaar geduurd voor het zover kwam, acht jaren, waarbij de drie delen van het Koninkrijk over de aan het vraagstuk der autonomie inhaerente problemen soms van verschillende inzichten getuigden, maar waarbij steeds de wil heeft voorgezeten om te streven naar een voor allen bevredigende oplossing.

En daarom kon ik ruim acht jaren na mijn eerste woorden over de autonomie uitgesproken in de Staten, met trots en vreugde op 15 december 1954 in de Ridderzaal te 's-Gravenhage o.m. verklaren:

„De bevestiging van het Statuut betekent de bekroning van een staatskundige ontwikkeling, die Nederland in de beide Amerikaanse landen van het Koninkrijk heeft tot stand gebracht. Nederland heeft hiermee in de moderne wereld een plaats ingenomen in de voorhoede der volkeren, die niet aarzelen te handelen overeenkomstig de hoge beginselen van vrijheidsliefde en zelfbeschikkingsrecht."

„Vrijheidsliefde en zelfbeschikkingsrechts", het zijn twee beginselen, waaraan het volk van de Ned. Antillen steeds vastgehouden heeft en vandaag negen jaar na de totstandkoming van de nieuwe rechtsorde in het Koninkrijk, kunnen wij op de Ned. Antillen met gerechtvaardigde trots verklaren, dat deze beide beginselen ons steds hebben geleid bij het nakomen van de bepalingen van het Statuut.

Wij kunnen ons vandaag erover verheugen, dat wij gebouwd hebben aan een hecht, innig en duurzaam onderling verband, dat méér nog dan op staatsrechtelijke bepalingen gebaseerd is op het onderlinge vertrouwen dat er tussen de landen van het Koninkrijk bestaat. Want zonder dit vertrouwen kan geen enkele band, hoe stevig deze ook wordt aangehaald, blijven voortbestaan.

In de loop der jaren hebben onze staatsrechtelijke noden plaats gemaakt voor die op economisch gebied. De kentering in de economische situatie in vele landen van de wereld heeft ook onze economie niet onaangeroerd gelaten en thans zijn wij geconfronteerd met een probleem, dat slechts opgelost kan worden, wanneer bij ieder onzer de wil aanwezig is om gezamenlijk, ieder op zijn terrein, naar een op-

(Vervolg op pag. 3)

FEUILLETON

DE CIRKEL WORDT STEEDS NAUWER

door: **JULIAN SYMONS**

62)

„Is dat echt waar?" Dit scheen Crambo te interesseren. „U hebt altijd een liniaal op uw tafel liggen, waarmee u ze op de vingers tikt, he? Figuurlijk, bedoel ik natuurlijk", voegde hij er met een kakelend lachpe aan toe.

„Niet zo erg vaak. De grote lijnen worden altijd vastgesteld door het sectiehoofd in overleg met de redacteuren, voordat de schrijver aan het werk gaat." Er was iets dat de inspecteur gezegd of gesuggereerd had dat, naar het mij toe scheen een speciale betekenis voor me had. Achter mijn hoofdpijn, die inmiddels van dreiging tot werkelijkheid was overgegaan, probeerde ik te bedenken wat het was. „Als de opzet gelukt was, zoals hij bedoeld was, zou iemand tenslotte Christy Freeman hier hebben gevonden. Onder de divan zou mijn aansteker gelegen hebben en in de lade in mijn huis zou u haar adres gevonden hebben. Dat zou een voor mij wel heel moeilijk te verklaren situatie zijn geworden. Het was zuiver stom geluk, dat Rose die la opende en dat briefje vond."

„U verbijstert me gewoon met al die wetenschappelijkheid." Crambo had nu zijn broekspijpen bij de knie wat opgetrokken en liet vrolijk getekende bruine sokken zien. „Ik veronderstel, dat u gelijk heeft. Wanneer tenslotte lui zoals jullie, die de hele dag over misdaad schrijven, niets van de criminele psychologie afweten, wie zou dat dan wel? Heeft men ooit uw vingerafdrukken genomen?"

„Nee". Ik herinnerde het me nu. Crambo had me verteld, dat Christy Freeman bijna zeker op dinsdag was vermoord, niet voor dinsdagavond, en had me gevraagd of dat me iets zei. Ik had nee geschud, maar nu had ik het gevoel, dat die tijd voor mij van zekere betekenis was. Dinsdagavond? Dinsdagavond had ik Rose een bezoek gebracht. Woensdagmorgen was ik tot redacteur van het magazine benoemd en in de lunchtijd was ik die barbediende gaan opzoeken in de **Select Wine Bar** en de receptieklerk in het **Gongora Hotel.** Wat stak daar nou in?

„Het is één hele gewaarwording", zei de inspecteur. „Iedere redacteur van een magazine over misdaad zou hiervan op de hoogte moeten zijn. Wilt u het eens proberen? Dat kan ons helpen om die wirwar van vingerafdrukken hiernaast een beetje op te helderen."

„Heel goed." Crambo stond op. Matheson stond op. Ik stond op. Matheson opende de deur. Het interview scheen afgelopen te zijn. In de zitkamer waren nog mannen bezig, druk als mieren, foto's nemende en met poeder werkende voor het verkrijgen van vingerafdrukken. Christy Freemans lichaam was weg. Ik zette mijn vingers op een inktkamer en daarna op het vel papier, dat men mij gaf. De afdrukken waren helder en scherp. Opgewekt zei Crambo: „Zien er mooi uit, niet? Grappig, als je bedenkt, dat die een man aan de tekening in Mathesons notitieboek. „Bedankt voor uw medewerking. Je zou het bijna instructie kunnen noemen."

Ik ging de trappen af, de donkere vestibule door en naar buiten in Callaway Street. Een wolkendek had zich inmiddels over de hemel uitgestrekt, en terwijl ik in de richting van Pread Street wandelde en probeerde te bedenken wat er voor mij zo belangrijk zou hebben moeten zijn in het tijdstip van de dood van Christy Freeman, begon het met grote druppels te regenen.

HOFDSTUK XXXIII

Ik geloof niet, dat in normale omstandigheden iemand van ons ooit denkt aan de verknoeide tijd in onze levens. Slapen, aankleden, wassen, scheren, wachten op bussen en treinen en dan van en naar het werk gaan, bij verkeerslichten staan totdat deze eens van kleur veranderen, wachten in restaurants en kroegen om bediend te worden — als men daar zo eens aan denkt, brengen vermoedelijk een kwart van ons wakende leven door met wachten tot het een of ander gebeuren gaat. De meester van ons denken daar natuurlijk niet op die manier aan, maar deze middag had ik een heel sterk en benauwend gevoel, dat ik aan het wachten was op iets, dat gebeuren ging. Of laat ik het anders stellen ,en zeggen dat ik het gevoel had, dat ik een of ander moest doen, dat voor mij van het meest urgente belang was, maar dat ik op de een of andere manier daarin verhinderd werd.

(Wordt vervolgd)

CURACAO

Agenda

ZATERDAG
BIOSCOPEN — Cinelandia 19.00 — 21.00: White slave ship; Roxy 16.00: Pepsi Cola show; 19.00 — 21.00: The George Raft story; Cine Rio 20.00: The stripper; West End 19.00 — 21.00: Wild Westerners; Asiento 20.30: Villa ge of aughters
CINETRUCK — Heden te St Michiel, morgen te Steenrijk en maandag te Jan Doret
TONEEL — 0.30 Twee op de wip in recreatiecentrum Negropont
BOTICA'S — Del Pueblo (O) tel 23718 Moderna (P) tel. 11854
TENTOONSTELLINGEN
in het pand Pietermaaiweg is een permanente tentoonstelling van Venezolaanse producten
Geneeskunst en leefgewoonten in het Curacaos Museum
SPORT — 18.00 — 19.00: Ned. Padvindersgilde neemt afscheid van mevr. D. Botterweg op Zuikertuintje
DIVERSEN
— De Roode Kruiswagen is dag en nacht te bereiken onder telefoon 43022
ZONDAG
BIOSCOPEN — Cinelandia 18.30: Juanito; 20.30: White slave ship; Roxy 10.00 — 17.00 King of kings; 20.30: The George Raft story; Cine Rio 18.30 Nikki dog of the north; 20.00: Prisoner of the iron mask; West End 10.30 — 20.30: Wild Westerners; 16.30: Follow that dream; 18.3 : Hercules verovert Atlantis; Asiento 20.30: Girls, girls, girls
GASOLINE POMSTATIONS — Schotborg — Cas Cora; Isa — Salinja; Bakhuis — Marie Pompoen; Winkel — Rio Canarlo; Namias de Crasto — Cas Chikito; Scheidelaar — Mundo Nobo
GENEESKUNDIGENDIENST
Stadsdistrikt: Dr. J.E. Loe, Plantersrust 7, 23243; 2de distrikt: Dr. G.F. Lubliek, Schonegevelstraat 2, tel. 43128 3de distrikt: Dr. J.M.J. Chocolaad, Gezondheidscentrum Soto, tel. 48090.
Van der Mark — Hato
ZONDAG
VERLOF TOT BEGRAVEN — Mej. R.M.E. Penso, Pallastraat 7
SPORT — 10.00 Mars van de VKC door de stad; 10.00: Baseball in het Rifstadion
TONEEL — 20.30: Twee op de wip in recreatiecentrum Negropont
DIVERSEN — 20.30 Receptie van de OGEM in Hotel Curacao

Emmastad

OS/TELECOMMUNICATION — Kantoor open: tel. 2307; M.E. Celestina tel. 0-43880. 2400
PERSONNEL SERVICES — L.M. Ridley, Orinocoweg 16 tel 0-23422; Voor passage (Reisbureau Maduro) M. Botelho de Medeiros, Puntacardonweg 93 tel. 0-43431,, 2400
MATERIALS —DEPARTMENT — E.G. Ament, Valkenweg 17, J.D. tel. 4334, 2400
NV CSM SHIP AGENCY — Kantoor open: tel. 2551/2458; Alleen vóór dringende aangelegenheden tel. 2400

Kerkberichten

CURACAO zondag

H. MISSEN
Sta Ana 6.30 8 9 19; Pietermaai 5 7 8 9 19; Sta Familia 5 7.30 9 19; Coromoto 6 7.15 8.30 19; Wishi 5 6.30 8 19; Sta Maria 5 6.30 8 19; Jan Doret 6 8.30 18; Suffisant 6 7.30 9 19; Gr. Kwartier 5 7.15 8.30 18; Janwe 5 7 8 19; Sta Rosa 5 7 8 9 19; Montagne 5.15 8.30 19; Westpunt 5 8.30; Lagoen 17; Soto 5 6 17 Barber 5 8.30; Wacao 19; San Willibrordo 5 8; Steenrijk 5.30 7.30 8.30 19 Brievengat 6 8 18; Buena Vista 5 8 19; Zuid Bonam 7.30 17;
NEDERLANDSE PREEK
Pietermaai 9; Sta Ana 9; Sta Familia 2de en 4de zondag 9; Janwé 8 19; Sta Rosa 9;
CRECHE
Sta Rosa 7 8 9 bij de Zusters; Zuid Bonam onder de H. Mis van 17 uur in d jongenschool.
MISSEN IN DE WEEK
Sta Ana 6 6.30 7; Pietermaai 5.30 6 6.3 7; Sta Familia 6.30 7; Coromoto 6.3 Wishi 6.15 7; Sta Maria 6 6.30; (woensdag 6 zaterdag 7) Jan Doret 7; Suffisant 6.30 7; Gr. Kwartier 6.30 7 (Woensdag en donderdag 7.45); Janwé 6.30 (vrijdag 7.30); Sta Rosa 6 6.30 7; (woensdagmiddag 17); Montagne 6.30; Westpunt 6.30 (zaterdag7) Lagoen donderdagmiddag 18.30; Soto 6.30 (zaterdag 7); Barber 6.30; San Wilibrordo 6.30; Sttenrijk 6 6.30; Brievengat 6.30; Buena Vista 6.15; Zuid Bonam 6.30.

*

Maandag begin van de noveen voor Kerstmis iedere ochtend om 5 uur de auroramis met gebeden van de noveen Vrijdag geboden onthoudingsdag. Verboden vlees te eten voor allen die 7 jaar of ouder zijn.

PROT. KERKDIENSTEN

VER PROT GEM CUR — Fortkerk 9.00 uur: Ds. Mietes (Jeugddienst) 19.00 uur: Ds. Mietes (Bevestiging nieuwe lidmaten)
Emmakerk 9.30 uur: Ds. Meerburg; 19.30 uur: Ds. Meerburg;;
Ebenezer Church 10.15 uur: Ds. Gumbs 19.00 uur: Ds. Gumbs
Fortkerk en Emmakerk crèche tijdens ochtenddienst
PROT VER (vrijgemaakt) Karel Doormanweg 9.00 — 19.00 uur: leesdiensten

Politie-auto bekogeld

(van een onzer vrslaggevers)
WILLEMSTAD — Een politie-patrouille trad gisteravond op tegen een groep mannen, die in de IJmuidenstraat herrie schopte en dobbelde. Toen de politie arriveerde namen de mannen de benen. Bij het wegrijden trof een hard voorwerp de politie-auto boven het raam bij de bestuurdersplaats.

Lezing prof. W. Robinson

Kapitalisme, marxisme schieten beide tekort

(Van een onzer verslaggevers)
WILLEMSTAD. — Onder auspiciën van de Netherlands Antilles North American Association hield gisteravond dr Warren Robinson in de Chessroom van Hotel Curaçao Intercontinental een lezing. De titel daarvan was „Free enterprises and state control economies".

Spreker ving aan met mee te delen, dat hij enkele ideeën wenste te schetsen. Hij begon met een bespreking van het kapitalistische systeem, dat het recht omvat van privé bezit, en wees er op, dat elk land en volk zijn eigen vorm van kapitalisme heeft opgebouwd. In aansluiting hierop stond spreker geruime tijd stil bij het systeem ontworpen door Karl Marx, dat privébezit verwerpt en staatsbezit voorstaat en ook rechtlijnig staat tegenover het kapitalistische standpunt ten opzichte van de consumenten. In de U.S.S.R. werd het systeem van Marx in de praktijk gebracht. Maar reeds in 1929 bleek het in Rusland niet uitvoerbaar te zijn en werd de koers allengs gewijzigd. Momenteel gaat Chroesjtsjev reeds de kant uit van het kapitalistische systeem, dat erkent, dat de wensen der consumenten een belangrijke factor vormen.

Niet perfect

Vervolgens wees spreker er op, dat anderzijds het kapitalistische systeem in de V.S. niet perfect is, hetgeen onder meer tot uiting komt in de werkloosheid aldaar. Die werkloosheid vormt een indicatie, dat er gebrek aan vraag is.

Spreker concludeerde aan het einde van zijn betoog, dat de Russen er meer dan de Amerikanen erop uit zijn om hun systeem te verbeteren.

Door het auditorium, bestaande uit handelsmensen, werden, nadat spreker geëindigd had, verschillende vragen gesteld en opmerkingen gemaakt.

Getuigen in zaak-Dovale

(van een onzer verslaggevers)
WILLEMSTAD — Mr A. W. A. Heidweiller, optredende namens het Bestuurscollege van Curacao, heeft vanmorgen aan de Ambtenarenrechter in de zaak-Dovale een groot aantal bescheiden overgelegd ten bewijze van de stelling, dat de betrokkene in het belang van de dienst is overgeplaatst van de Geneeskundige naar de Telefoondienst. De rechter oordeelde het gewenst, dat er toelichting hierop getuigen worden gehoord. De zaak werd daarop uitgesteld tot 11 **januari.**

Zoals bekend, is de heer I. R. Dovale indertijd in verzet gekomen tegen zijn overplaatsing van de Geneeskundige dienst, waar hij hoofd van de administratie was, naar de Telefoondienst, waar hij vroeger werkzaam was. De heer Dovale achtte deze **functiewisseling een onrechtmatige daad, omdat hij als ambtenaar** in zijn positie was achteruit gezet.

Vat neemt het op tegen Chicago

(Van een onzer verslaggevers)
WILLEMSTAD. — Morgenochtend om 10 uur zal de competitie baseball AA-klasse worden voortgezet met de wedstrijd tussen Santa Rosa Indians Vat en Chicago. Met de boys van „Tio Daou" gaat het thans niet meer naar wens. Ofschoon Santa Rosa een ploeg met goede slagmannen heeft, is de werpersploeg ver gedaald beneden het peil, dat zij in de eerste ronde bereikt had. Chicago daarentegen, die op de tweede plaats van de ranglijst prijkt, bezit zowel op de heuvel — met Jules Randt — als in het veld een strijdwaardige ploeg. Manager Ernest Smit is vast van plan zijn negende overwinning van het seizoen te behalen.

Otrabanda versus Punda te Kintjan

(Van een onzer verslaggevers)
WILLEMSTAD. — Ter gelegenheid van Statuutdag, morgen 15 december, zal op het terrein te Vredenberg (Kintsjan) een voetbalwedstrijd gespeeld worden tussen spelers van Otrabanda en een selektie van Punda. Het zullen allemaal spelers zijn, die in de hoofdklasse hun naam hebben gemaakt. Zoals Edwin Loran (Scherpenheuvel), Humphrey en Hubert de Lannoy, Zoetrum en Wilsoe van Veendam, Henny Philomena en Bodag van Scherpenheuvel, Canword, Sillé en Pikeur van SUBT. Al deze genoemde spelers zullen uitkomen voor Punda-zijde. Zij die de kleur van Otrabanda zullen verdedigen zijn: Hubert- en Elcio Martina en José Constancia van Jong Colombia, Bibiana, Testing, Sillé en Pinedo van Sithoc, Brandborg, Meulens, Beltrand en Schoop van Jong Holland, Abath en Osepha van Vesta. Voorts zullen er nog vele reserves zijn, zoals Duggan, Rosario, Regales, Constancia etc. etc. Van drie tot vier uur zal een gewichtheffersploeg een demonstratie geven, en tijdens de pauze zullen de heren van het „ijzer" ook hun kunnen tonen. De band van Scherpenheuvel zal aan deze middag luister bijzetten, zodat de toeschouwers zich geen moment zullen vervelen.

Premier spreekt tot schooljeugd

(van een onzer verslaggevers)
WILLEMSTAD — Gisteravond heeft premier E. Jonckheer zich via de verscheidene radio-omroepen tot de schooljeugd gericht. Hij zette de betekenis uiteen van het Statuut en de zin van de viering van Koninkrijksdag. Vanavond vindt een herhaling plaats van de toespraak.

INBREKER „BELOOND"

LONDEN (RTR) — Inbreker Tommy Kontides is vrijdag in Londen door een rechtbank „beloond" met een voorwaardelijke gevangenisstraf.

Tommy had na een inbraak getracht een poedel van een raamkozijn te redden en was daarbij met zijn buit van een afvoerpijp gevallen, waarbij hij verscheidene beenbreuken opliep.

„Het is duidelijk dat er iets goeds in u zit", zo zei de rechter vrijdag en zond hem niet naar de gevangenis, maar veroordeelde hem voorwaardelijk.

Koninkrijksdag in de Staten van N.A.

(Vervolg van pag. 2)
lossing te zoeken. Doet het mij enerzijds vreugde, dat deze wil om te werken aan het oplossen van het economisch probleem, waarmee wij thans geconfronteerd worden, bij onze Nederlandse partner in het Koninkrijk bestaat, anderzijds doet het mij leed, dat bij onze eigen bevolking niet in alle geledingen deze wil aanwezig is. Nog teveel wordt onze bevolking verdeeld gehouden door politieke meningsverschillen, nog te weinig ziet men in, dat hoewel deze meningsverschillen als een sequeel van onze democratische staatsvorm mogen bestaan, toch anderzijds het belang van het land dient te praevaleren.

Maar dat het anders kan, heeft de historie ons geleerd. Want toen wij de strijd om de autonomie begonnen, toen wij de strijd om onze staatsrechtelijke emancipatie aanvingen, bestonden ook onderlinge politieke meningsverschillen, doch bij allen was de wil aanwezig om gezamenlijk de strijd aan te binden en met succes! En daarom doe ik vandaag op alle goedwillende burgers van de Ned. Antillen een beroep om, ondanks onderlinge verschillen van welke aard ook, de wil op te brengen om gezamenlijk de strijd aan te binden tegen de economische noden, die ons volksbestaan bedreigen. Laat een dag als Koninkrijksdag, waarop wij het belangrijke feit van onze staatsrechtelijke emancipatie herdenken, ons ertoe inspireren dát vertrouwen aan elkander te schenken, dat nodig is om ons land als goede burgers te dienen. Slechts dan zullen de Ned. Antillen in staat zijn om de toekomst met vertrouwen tegemoet te zien.

Het is weer enkele dagen geleden, dat wij op de Ned. Antillen het feit herdachten, dat het Koninkrijk der Nederlanden 150 jaar geleden herrees. In deze tijdperiode zijn de grondslagen van de verhouding tussen de Ned. Antillen en Suriname enerzijds en Nederland anderzijds gewijzigd. Van een koloniaal geregeerd land zijn de Ned. Antillen geworden een deel van het Koninkrijk, dat zelfstandig zijn eigen zaken regelt.

Maar welke ontwikkelingen zich ook in dit Koninkrijk hebben voltrokken, welke wijzigingen zich ook hebben voorgedaan in de grondslagen van onze onderlinge verhoudingen binnen het Koninkrijk, voort is blijven bestaan de historische banden, die ons volk steeds hebben verbonden aan het Huis van Oranje. Ik wil dan ook eindigen met de bede, dat met Gods hulp en onder de bezielende leiding van onze geëerbiedigde vorstin het de Ned. Antillen gegeven moge zijn om de toekomst met vertrouwen tegemoet te gaan.

Wijziging loterij-wet

(van een onzer verslaggevers)
WILLEMSTAD — Aan de Staten van de Nederlandse Antillen is een ontwerp-landsverordening aangeboden tot wijziging van de bestaande loterijverordening. Voorgesteld wordt de verbodsbepalingen inzake illegale loterijen in die zin te wijzigen, dat loterijen toelaatbaar zijn welke door en ten behoeve van handelszaken of bedrijven ter stimulering van de verkoop of verhoging van de omzet worden aangelegd of gehouden, mits als voorwaarde tot deelneming niet gevraagd wordt voldoening van een geldbedrag.

Landsbesluit Postspaarbank

(van een onzer verslaggevers)
WILLEMSTAD — Bij landsbesluit van 9 december 1963 is bepaald dat geen andere rentevoet kan worden vastgesteld van de Postspaarbank van de Nederlandse Antillen hoger dan 3,6% en lager dan 0,5%. Zoals bekend is dé rentevoet per 1 januari gesteld op 3%.

Vrouw bedreigd met revolver

(van een onzer verslaggevers)
WILLEMSTAD — De 31-jarige barkeeper W. A. T. heeft gisteravond een revolver getrokken tegen de 30-jarige cassière R. en bedreigde de vrouw met de dood. De bezoeker V. greep de arm van de bedreiger vast en trok het wapen een andere richting uit. Hierbij ging de revolver af. Het schot trof V. in de linkerhand. Hij werd niet ernstig gewond.

Hierna dwong W. A. T. de vrouw met hem mee te gaan. Naderhand bleek dat hij de vrouw thuis had afgezet. De recherche stelt een diepgaand onderzoek in. De man is nog voortvluchtig. Het motief voor zijn vreemde handelwijze is niet bekend.

Beatrixschool weer winnaar

WILLEMSTAD — Gedeputeerde mr drs E. B. N. de los Santos heeft gistermiddag op het SUBT-terrein aan de winnaars in de voetbalcompetitie voor lagere scholen de bekers uitgereikt. Hij dankte in een korte toespraak de deelnemers voor de getoonde sportiviteit en de diverse instanties, die de competitie hebben georganiseerd en draaiende gehouden.

Tevoren versloeg de Prinses Beatrixschool (winnaar groep B) het Canisiuscollege (winnaar groep A) met 1-0. De winnaar van deze wedstrijd komt op woensdag 18 december uit in een voor-wedstrijd van de match Jong Holland-Jong Colombia-Sithoc tegen een selectie-elftal van de lagere scholen.

Alliance Française over Eugène Ionesco

(van een onzer verslaggevers)
WILLEMSTAD — Het onderwerp van de maandelijkse bijeenkomst van de Alliance Francaise op Curacao was donderdag de Franse toneelschrijver Ionesco die het avant-gardistich toneel de grote stoot vooruit heeft gegeven en vooral bekendheid verwierf met zijn stuk „Les Rhinocéros". Drs C. Remijn sprak over het leven en de carrière van Ionesco en vervolgens behandelde hij vluchtig maar indringend het werk van genoemde schrijver.

Aan de hand van citaten liet hij zien hoe van een bijna platvloerse situatie het stuk zich ontwikkelt tot een ware razernij. Beide situaties lenen zich voor de onbegrijpelijkste onbegrijpelijkste, waarbij de toeschouwer lacht, ondanks zichzelf. Het is een wrange lach, niet hartelijk, doch beschaamd. Ionesco noemt uit een tragische grap.

Eugène Ionesco is een Roemeen van geboorte. Hij studeerde in Parijs en Boekarest. maar kapt zijn studie af en verdient dan zijn brood als criticus en dichter. In 1950 schrijft hij zijn eerste stuk, dat gevolgd wordt door een twintigtal andere. De idee die aan zijn avant-gardistische theater ten grondslag ligt is het „théatre pur". Ionesco zegt hiervan: „Er is geen plaats waar zoveel mogelijk is, en waar zo weinig gebeurt". Het is toneel waar alles spot met alle wetten, zelfs met die van de logica. Aanvankelijk boekt Ionesco geen succes. Doch spoedig hierna is hij wereldberoemd en worden overal zijn stukken opgevoerd.

De heer H. van Straten droeg vervolgens voor uit Les Rhinocéros. Ook dit gedeelte van de avond werd bijzonder gewaardeerd, hetgeen tot uiting kwam in de stilte en de lach op andere momenten.

Samenwerking

(Vervolg van pagina 1)

in de eerste plaats gevonden worden op Curacao.

Voordat de minister-president sprak, had Statenvoorzitter J. A. O. Bikker gewezen op de negende verjaardag (zie beide teksten op pag. 2) Voorzitter Bikker begon de bijeenkomst, die werd bijgewoond door de gouverneur, de volledige raad van ministers — ook de heer R. J. Isa was weer aanwezig na zijn ziekteverlof —, de raad van advies, de rechterlijke macht, geestelijke, militaire, ambtelijke autoriteiten en vertegenwoordigers van handel en nijverheid, met een herdenking van John F. Kennedy, die op de dag dat de Staten voor het laatst bijeen waren, 22 november verraderlijk werd vermoord.

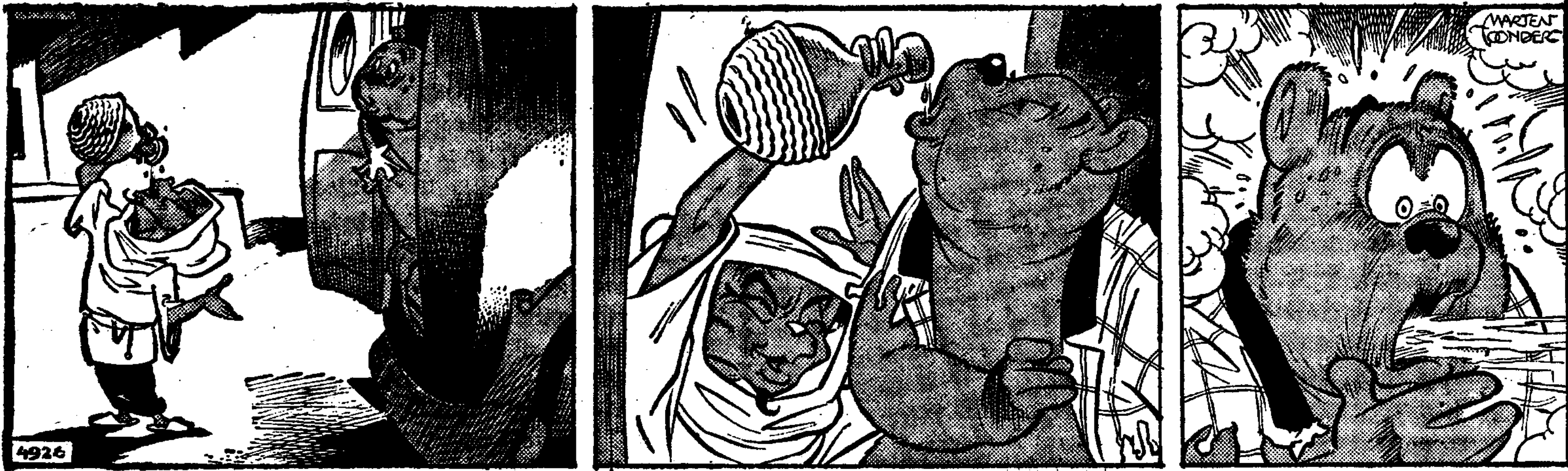
„Als een donderslag bij heldere hemel overviel ons het ontstellende nieuws, dat president Kennedy het slachtoffer was geworden van een laffe en laaghartige aanval, tengevolge waarvan hij korte tijd later overleed." „Met het heengaan van president Kennedy verliezen de V.S. in het bijzonder en de gehele vrije wereld in het algemeen een grote leider, die bezield was met het streven om in onze wereld vrede, rust en broederschap te brengen." Voorzitter Bikker besloot met de bede, dat hij ruste in vrede en verzocht allen ter nagedachtenis een minuut stilte in acht te nemen.

Ter gelegenheid van het
25-jarig ambtsjubileum
van
Mr. A. A. G. Smeets
als Notaris op Curacao, zullen de Heer en Mevrouw Smeets-Heufke ontvangen Zaterdag 21 december 1963 te hunnen huize. Schottegatweg O. 32, om half negen des avonds.
Avondkleding verzocht.
Gelieve deze kennisgeving als een persoonlijke uitnodiging te beschouwen.

Aanrijdingen wegens regen

(van een onzer verslaggevers)
WILLEMSTAD — Tengevolge van het regenachtige weer vonden gisteren 21 aanrijdingen plaats, die een schade veroorzaakten van f. 7.000 Omstreeks half acht reden een politie-auto en een personenauto tegen elkaar op de Churchillweg ter hoogte van de Bermudaweg. Door de dichte regen was het zicht zo slecht, dat de D-auto, die het kruispunt naderde, het andere voertuig te laat waarnam. Een aanrijding was niet te vermijden. De schade was groot.

Heer Bommel en de Wilde Wagen

4926. — „Ik stap niet uit", zei heer Bommel waardig. „Ik heb genoeg gezien en ik heb al te veel meegemaakt. Deze reis staat me ontzettend tegen."

Hij wierp een blik vol weerzin op het witgepleisterde plein, dat in de zon lag te blinken en vervolgde:

„Het is hier trouwens veel te warm. Daar kan ik in mijn toestand niet tegen."

„De zon schijnt fel in Merus, de witte stad", gaf de gids toe. „Het onreine verdroogt en het onzuivere verdampt. Daarom is zuivere dronk heilzaam."

Zo sprekende nam hij de fles, die aan zijn gordel hing en goot zich genietend een straaltje in het keelgat. Heer Ollie keek afgunstig toe. De hitte van de middagzon drukte zwaar in de kleine kabine en de ontberingen van de afgelopen dagen deden zich voelen. Plotseling voelde de reiziger dat hij erge dorst had.

„Ik wil er niet uit", sprak hij. „Maar een frisse dronk zou me wel smaken."

„Ah!" riep de gids uit. „Maar natuurlijk! Mijn Tonare is de uwe. Open slechts uw wijze mond, grote heer!"

Heer Bommel gehoorzaamde gretig en het ventje goot met grote bekwaamheid een straaltje vocht in zijn keel. Maar o, wee. Het bleek in het geheel niet verfrissend te zijn. Integendeel. De vlammen sloegen de beklagenswaardige toerist uit en de vloeistof brandde hem in de mondholte, zodat hij meende, dat het einde was gekomen.

„Het onreine verdroogt", verklaarde de gids glimlachend. „Het onzuivere verdampt! Door de zon, die schijnt op Merus, de witte stad en door de Tonare, die als hemeldauw in het ingewand glijdt."

Doch heer Ollie luisterde niet naar dit gebabel.

„Water!" prevelde hij met krakende stem. „W-water!!"

ERIC DE NOORMAN — HET RAADSEL EGIL

54—64. — Letterlijk stom van verbazing laat de lijfwacht zich van zijn paard glijden en een vlugge blik over zijn schouder bezorgt hem kippenvel...... want met ogen als staal slaat „koning Wuffa" al zijn bewegingen gade en de dodelijke pijl is daarbij recht op hem gericht. „Wat heb ik ge......" „Zwijg", zegt Egil zo somber mogelijk, „doe alleen wat ik zeg, als je leven je lief is...... Ga tegen die boom staan...... nee, met je rúg er naar toe...... zo, sla nu je armen zover mogelijk om de stam heen...... en wacht......" Zijn slachtoffer voortdurend met zijn boog in bedwang houdende, sluipt Egil tot achter de boom. „Je mag nog van geluk spreken, vriend", gromt hij, „ik ben in een béste bui...... daarom zal ik je laten leven...... Kijk voor je!"

Zwetend van angst kijkt de lijfwacht strak voor zich uit en aangezien hij nooit anders geleerd heeft dan bevelen op te volgen, komt het niet in zijn brein op zich te verzetten als Egil met een vlugge beweging de lus van het touw, dat hij voor dit doel heeft meegenomen, om zijn polsen laat glijden...... Pas als hij stevig gebonden is, begint de lijfwacht te protesteren...... maar dan helpt het niet meer. „Wacht zo maar tot ik terug kom", voegt Egil hem dreigend toe en dan — al zijn wapens meenemende — verdwijnt hij snel het bos in...... Zodra hij uit het gezicht van de lijfwacht is, begint hij te rennen, langs het smalle pad, dat — naar hij begrepen heeft — naar de hut van de boogschutter voert...... En inderdaad op een kleine open plek diep in het woud ziet hij de armelijke hut voor zich liggen...... Maar op zijn roepen verschijnt niemand De boogschutter, de enige in dit land in wie hij nu zijn hoop gesteld heeft, is verdwenen......

Rusk op bezoek bij De Gaulle

PARIJS (AFP) — Generaal De Gaulle zal maandag de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, Dean Rusk, ontvangen. Volgens Franse kringen geldt het hier een „beleefdheidsbezoek".

DANKBETUIGING

Langs deze weg betuigen wij onze hartgrondige dank voor de vele blijken van belangstelling en medeleven ondervonden bij het plotseling verscheiden van onze geliefde echtgenoot, vader, zoon, broer en schoonzoon

ADHEMAR PH. JANZEN

Mevr. de Wed. Phyllis L. Janzen-Palm en kinderen
Mevr. de Wed. J. E. Janzen-Bor en kinderen
Manuel A. S. Palm en Familie

De Gezaghebber van het eilandgebied Curacao,

MAAKT BEKEND:

1° dat in verband met de jaarwisseling door hem ontheffing zal worden verleend van het verbod van vuurwerk af te steken ingevolge artikel 32 sub b der Algemene Politieverordening voor Curacao 1952 op 28, 29, 30 en 31 december 1963 alsmede op 1, 2 en 3 januari 1964, onder voorwaarde dat het afsteken niet mag geschieden:
a. binnen een straal van 250 meter om hospitalen;
b. tijdens de kerkdiensten;
c. in de Heerenstraat;
d. op het De Ruyterplein.

2° dat het Gouvernements kruithuis voor het afhalen van vuurwerk is geopend op 23, 24, 27, 28, 30 en 31 december 1963, telkens van 07.30 — 12.00 uur en van 13.00 — 16.00 (behalve zaterdagmiddag, 28 december 1963).

3° dat het onverkochte restant vuurwerk op 4 januari 1964 door de vergunninghouders moet worden teruggebracht bij het Gouvernements kruithuis, en wel des morgens van 07.30 — 12.30 uur.

4° dat de verkoop van vuurwerk aan het publiek wordt toegestaan vanaf 27 december tot en met 31 december 1963.

Willemstad, 10 december 1963.
De Gezaghebber van het eilandgebied Curacao,
M. P. GORSIRA.

Openbare Aanbesteding

De Administrateur van Financiën zal dinsdag 24 december 1963 des morgens 11 uur ten kantore van de Landsgebouwendienst, Pietermaai 4-4a, in het openbaar aanbesteden.

Bestek No. 197 — dienstjaar 1963

De aanleg van de elektrische installatie in de in aanbouw zijnde uitbreiding van het stafgebouw van de Hoofdcommissaris van Politie op het Zuid-Oostelijk Bastion van het Fort Amsterdam.

Bestek en tekening zijn vanaf 14 december 1963 ter Administratie van Financiën, Pietermaai 4-4a verkrijgbaar ad f. 7,50 per stel.

Restitutie bij inlevering in ongeschonden staat op de dag van aanbesteding f. 5,—.

De Administrateur van Financiën,
J. G. Blikslager.

Eilandgebied Curacao

TELEFOONDIENST

OPENBARE INSCHRIJVING

Op het Centraal Bestuurskantoor, Scharlooweg 35, worden op Donderdag, 23 januari 1964 vóór 10.30 uur v.m. aanbiedingen ingewacht voor het leveren van:

TELEFOONGRONDKABELS

De opening van de bus geschiedt om 10.30 uur v.m. op het Centraal Bestuurskantoor.

Een omschrijving, waarin de specificatie is aangegeven alsmede de leveringsvoorwaarden, zijn verkrijgbaar bij de administratie van de Telefoondienst, Wilhelminaplein 6.

Nadere inlichtingen worden desgewenst verstrekt door het Hoofd van de Telefoondienst.

Het Hoofd van de Telefoondienst,
Ir. A. G. C. van Bruggen.

POSTSPAARBANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Met ingang van 1 januari 1964 zal de rentevoet op inlagen bij de Postspaarbank worden verhoogd tot 3%.

De Directeur,
P. H. J. BREUSERS.

LAGO-kerstviering voor ambtenaren

(van de redactie Aruba

PALMBEACH — Ruim 550 ambtenaren onder wie wnd. gezaghebber I. S. de Cuba, de gedeputeerden F. J. Tromp, dr Gustavo Oduber en A. Falconi, eilandssecretaris L. C. M. Kerstens, majoor G. C. J. Ballieux en vele hoofden van dienst, waren gisteravond de gast van Lago op de jaarlijkse kerstviering, welke rondom het zwembad van het Aruba Caribbean Hotel werd gehouden. Door wnd. gezaghebber I. S. de Cuba en vice-president F. C. Donovan werden de banden, die er bestaan tussen overheid en Lago, aangehaald.

Na het koud buffet kondigde de heer W. Hochstuhl, die als ceremoniemeester fungeerde, als eerste spreker aan de vice-president van Lago, F. C. Donovan. Deze bood namens president W. A. Murray, die voor dienstbesprekingen in Europa verblijft en maandag op Aruba terugkeert, de beste wensen aan. Wnd. gezaghebber I. S. de Cuba sprak namens het ambtenarencorps van Aruba en bracht dank voor de ontvangst en voor de samenwerking afgelopen jaar. Hij hoopt, dat komend jaar de goede verstandhouding bestendigd moge blijven.

Daarna volgde een programma, waaraan medewerking verleenden Bali Bar Combo o.l.v. Ralph Flanegin, de dansers Michael en Paula, Howard Brooks revue en Barbara Buchanan. Tussen het optreden door werden twaalf kerstmanden verloot Tot slot sprak vice-president F. C. Donovan woorden van dank en besloot hij de kerstviering met de beste wensen voor de komende feestdagen. Bij het verlaten van het hotel ontvingen de gasten de Lago-kalender voor 1964. Ditmaal met 12 uitstekende kleurenfoto's, gemaakt door de fotograaf B. R. Ellis Jr.

Ontploffing in bakkerij

PIEDRA PLAT. — In de bakkerij van H. Bareno te Piedra Plat is een van de grote ovens door nog onbekende oorzaak uit elkaar gesprongen. De heer B. Croes, die bij de oven werkzaam was, werd met ernstige verwondingen naar het San Pedro Hospitaal overgebracht. De brand, die na de ontploffing ontstond, werd met eigen middelen geblust. De recherche stelt een onderzoek in.

Politierapport

ORANJJESTAD. — In de Arendstraat werd politie-assistentie gevraagd voor een man, die onder invloed verkeerde en de publieke telefoon had vernield. Hij werd aangehouden en ter ontnuchtering ingesloten.

Tegen het middernachtelijk uur werd politie-assistentie gevraagd voor R.T., die een barbeheerder met een mes had bedreigd. De man, die onder invloed verkeerde en het mes nog bij zich had, werd door de politie aangehouden en ingesloten.

WEB wint beker

ORANJESTAD. — Het dominoteam van het Water- en Energiebedrijf is er in de finale ingeslaagd om het Bestuurskantoor met 21-14 te verslaan en daarmee het dominotoernooi, dat door de VAP onder de overheidsdiensten werd georganiseerd te winnen. Het Bestuurskantoor werd tweede. Morgenmiddag vier uur zal minister E. O. Petronia de Statuutbeker aan het winnend team uitreiken, tijdens een feest in het RCA-clubgebouw.

Passagiers bij vliegverkeer

ORANJESTAD. — Uit het overzicht van het passagiersverkeer op de Prinses Beatrixluchthaven over de maand november 1963 blijkt, dat het passagiersverkeer in verhouding tot november 1962 met 61 vluchten en ruim 21% aan passagiers is toegenomen. In november 1963 landde er 283 vliegtuigen tegen 222 in november 1962. Het aantal passagiers in november 1963 was, tussen haakjes november 1962: inkomend 3839 (2926), transito 733 (1094) en uitgaand 3744 (2857). Hieruit blijkt dat het aantal transito-passagiers met ongeveer 28% is teruggelopen.

OGEM-studiefonds ook voor Antillen

(van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD — Adjunct-directeur van de O.G.E.M.-bedrijven in Midden- en Zuid-Amerika ing. M. J. H. M. von Bauer Gauss heeft gistermiddag tijdens een persconferentie verklaard dat de 100-jarige O.G.E.M. heeft besloten dat de gelden, die anders besteed zouden zijn aan geschenken, nu gestort werden in een „Stichting O.G.E.M.-Jubileum-fonds" Het kapitaal van het fonds bedraagt reeds f. 400.000.

Het fonds geldt evenzeer voor Antillianen als voor Surinamers en Nederlanders, kortom voor alle personen, die deel uit maken van het koninkrijk. De heer Von Bauer Gauss kon over het fonds geen verdere mededelingen doen. Bijzonderheden hierover zijn op Curacao nog niet bekend.

De persconferentie werd onder meer bijgewoond door directeur ir. F. Boot en het hoofd van de afdeling public relations H. W. Smit.

Beursberichten

NEW YORK (RTR) — De langzame opwaartse koersbeweging van donderdag op de New Yorkse effectenbeurs was gisteren wederom merk. De koersen van spoorwegaandelen stegen voor de zevende achtereenvolgende beursdag en het Dow Jones gemiddelde voor spoorwegaandelen bereikte voor de derde achtereenvolgende maal een nieuw hoogtepunt voor 1963. De technische verhouding op de markt bleven bemoedigend en de berichten over het bedrijfsleven waren nog steeds voor het grootste deel van gunstige invloed. Zij omvatten onder meer enkele nieuwe dividendverhogingen, verhogingen van de prijzen voor de chemische produkten en de waarschijnlijkheid van een recordomvang van de kleinhandelsverkopen in december. Nieuwe belastingverkopen en switches maakten echter dat meest fractionele koersverbeteringen in de meerderheid bleven. Het aantal verhandelde fondsen bedroeg 1322, waarvan 556 hoger, 475 lager, en 291 onveranderd. De aandelenomzet beliep 4.290 stuks de obligatieomzet 7.880.000 dollar.

BEURS VAN NEW YORK

				Rep Steel	39 7/8
Al Co	67 1/4	Western	40 3/8	Reynolds	39 7/8
Amerada	73	Ford	50 1/2	Royal Dutch	49 3/8
Am T and T	139 5/8	Gen Elec	85 1/2	Sears Robuck	98 5/8
Anaconda	42 5/8	Gen Motors	78	Shell Oil	44 1/2
Bethlehem	[illegible]	[illegible]	75 1/4	Sperry Rand	20
Boeing	33 3/8	Int. Nickel	66 3/4	Stand Cal	60 3/4
Brit Am Oil	25 1/2	Jones	64 1/4	Stand NJ	73 1/8
Can Pac	34 1/2	KLM	14 1/4	Tex Instr.	96 5/8
Cat Pil	47 1/8	Monsanto	61 1/4	20th Cen Fox	26 1/2
Chrysler	88 3/8	Nat Cash	80 1/2	US Steel	52 3/8
Col Gas	29 1/4	NY Cen.	24 1/2	Westingh	33 3/4
Douglas	22 1/8	Olie Math	45 3/4	Dow Jones	760.17
Dupont	240 3/8	Philips	48 3/4		

ARUBA Agenda

ZATERDAG
BIOSCOPEN — Oranjestad: De Veer 8.30: Days of wine and roses — 18 jaar; Rialto 8.00: The black pirate — 18 jaar; Santa Cruz: Aurora 8.00 Revak, the rebel 18 jaar; San Nicolas. Principal 8.00: Sergeant 3 — 18 jaar; Savaneta 8.00: The deadly companions — 18 jaar;
WACHTREGELING
Doktoren: Savaneta, Santa Cruz en San Nicolas: J.G.H. Jansen; Oranjestad en Noord: J.R. Leo
WIT GELE KRUIS
Oranjestad: Zr. Emalda; Santa Cruz — Zr. Lodovic; Paradera — Zr. Felicitas: San Nicolas — Zr. Perpetua San Pedro Hospital tel. 2200
BOTICA — Oranjestad: Botica Oduber tel. 1780: San Nicolas: Botica San Lucas tel. 5119
ZONDAG
BIOSCOPEN — Oranjestad: De Veer 6.00: Marisol — Matinee; 8.30: Days of wine and roses — 18 jaar; Rialto 5.30: The purple monster strikes — Matinee: 8.00: The black pirate — 18 jaar; Santa Cruz: Aurora 6.00: Five weeks in a balloon — Matinee: 8.00: Revak, de rebel — 18 jaar; San Nicolas: Principal 6.00: Marisol — Matinet: 8.00: I thank a fool — 18 jaar; Savaneta 6.00: Ramona — Matinee; 8.00: The Castilian — 18 jaar;

Kerkberichten

ARUBA ZONDAG

H. MISSEN
Noord: 5 7 8.30 en 18; Oranjestad: 6 7.15 8.30 17 en 19; Dakota: 6 8 en 19; Paradera: 5 8.30 en 17.30; Santa Cruz: 5 6.30 8 en 17.30; Savaneta: 5 7.15 en 17.30; Brazil: 6 8 en 19; San Nicolas: 5 6 15 7.30 8.30 en 17.
NEDERLANDSE PREEK:
San Nicolas: op eerste zondag van de maand om 8.30; Dakota: eerste en derde zondag om 8 uur.; Oranjestad: 8.30
IN DE WEEK
Noord: 6.30; Oranjestad: 6 6.30 en 7 uur (elke vrijdag avondmis om 19 uur); Dakota: maand. dinsdag en woensdag avondmis om 19 uur; donderdag en vrijdag om 6.30; zaterdag om 7 uur; Santa Cruz: om 6 7; Brazil: 6.30 (zat. 7); Savaneta: 6.30 (zat. 7); Paradera: 6.30 (zat.7); San Nicolas: 6 6.30 en 7 uur.

Maandag, 16 dec. begint de noveen voor Kerstmis; iedere ochtend om 5 uur de aurorамis met gebeden van de noveen.
Vrijdag geboden onthoudingsdag. Verboden vlees te eten voor allen die 7 jaar of ouder zijn.

Dr Mansholt gelooft niet in dreigementen De Gaulle

DEN HAAG (ANP) — Het zal voor de EEG-ministers uiterst moeilijk zijn om in het resterende deel van december nog alle besluiten te nemen die zij zich voorgenomen hebben, doch men dient de zaak niet te dramatiseren, zo heeft dr S. L. Mansholt vrijdag in Den Haag verklaard. Dr Mansholt, die sprak op een persconferentie, meende dat de ministers hun marathon waarschijnlijk rondom de kerstdagen zouden moeten voortzetten en dat zij zich bewust moesten zijn van de ernst der reacties als de besluiten uitblijven. Hij geloofde echter niet in de dreigementen van generaal De Gaulle en wilde zich er ook niet in verdiepen.

Onderhandelingen niet vóór 31 dec. afgelopen

Hij merkte overigens op, dat de fatale datum van 31 december niet door de EEG-commissie was uitgevonden. De ministerraad heeft zich deze strop zelf om de hals gelegd toen hij in mei besloot om vóór het einde van het jaar de resterende delen van het gemeenschappelijke landbouwbeleid te regelen, gelijk met het mandaat van de EEG-commissie voor de onderhandelingen van volgend jaar in Genève.

Dr Mansholt verklaarde, dat er geen aanleiding was om de consumenten in Nederland, België en Frankrijk uit de gemeenschapskas schadeloos te stellen voor prijsstijgingen als gevolg van de invoering van een Europese graanprijs. Voor de boeren in Duitsland, Italië en Luxemburg moeten voorzieningen worden getroffen, omdat zij anders een 700 miljoen gulden per jaar aan inkomsten zouden derven. De prijsstijging voor produkten als brood, varkensvlees, eieren en gevogelte in de andere landen zullen echter relatief niet hoog zijn. In totaal kan er een 0,4 procent van het huishoudgeld van een normaal Nederlands gezin mee gemoeid zijn. Dat is altijd nog aanzienlijk minder dan de gevolgen van normale jaarlijkse prijsfluctuaties van b.v. varkensvlees, aldus dr Mansholt.

Landbouwcode

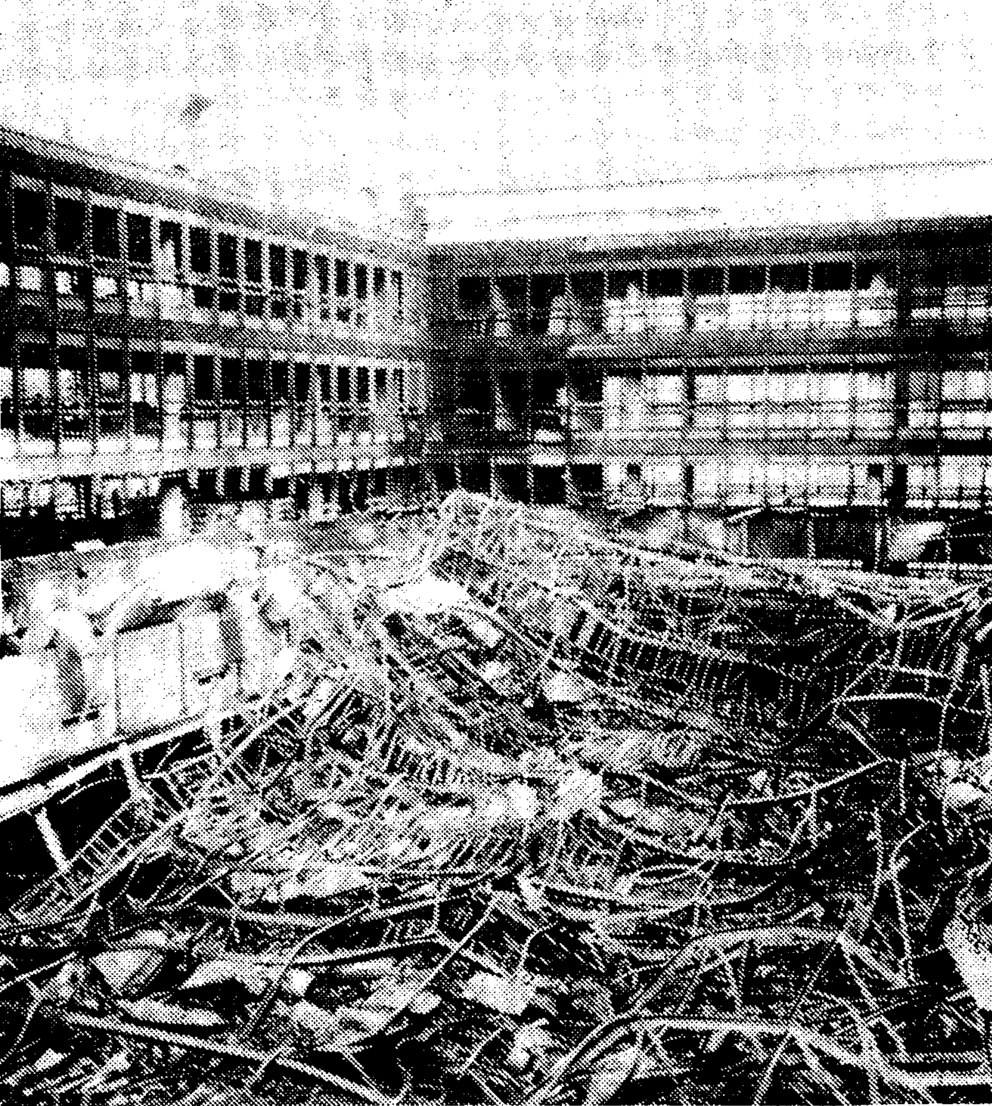
Over de komende onderhandelingen in Geneve (Kennedy-ronde en GATT) verklaarde dr Mansholt, dat de EEG-commissie daar met de landbouw een nieuwe weg in wil slaan. Zij acht een internationale code van goed gedrag op het gebied van de landbouw nodig. Het totaal van de bescherming die nationaal aan de boeren wordt geboden, dient vatbaar te worden voor onderhandelingen. Wordt die bescherming, in welke vorm ook, verhoogd, dan zal men zijn handelspartners in de GATT hiervoor moeten „betalen", zoals ook bij verhoging van de tarieven op industrieprodukten gebeurt.

Als men deze nieuwe weg inslaat, aldus dr Mansholt, zal de EEG in Genève niet alleen in het defensief zijn, doch zullen allen in deze positie verkeren.

Hugo Pierlot overleden

BRUSSEL (RTR) — In Brussel is op 80-jarige leeftijd overleden graaf Hubert Pierlot, die tijdens de oorlog premier van de Belgische regering-in-ballingschap in Londen was.

Toen de Duitsers in 1940 België aanvielen trachtte Pierlot die in 1946 de grafelijke titel kreeg, en Spaak, ook toen minister van Buitenlandse Zaken, koning Leopold af te brengen van zijn besluit na de capitulatie in België te blijven. Als gevolg van deze tegenstellingen was Pierlot na de oorlog in België een omstreden figuur. De monarchistisch gezinden namen hem zijn houding tegenover ex-koning Leopold bijzonder kwalijk. Hij trok zich spoedig uit het openbare leven terug. Graaf Pierlot was lid van de katholieke christelijke volkspartij.

Een grote brand heeft het splinternieuwe Air Terminal van de B.E.A. in Londen, het gebouw vanwaar de passagiers naar het vliegveld gingen, in de as gelegd. Het gebouw, dat ruim 25 miljoen gulden Ned. crt heeft gekost, werd op de 5e, 6e en 7e verdieping volkomen vernield. Tweehonderd brandweerlieden vochten een verbeten strijd om het vuur met behulp van dertig stralen te blussen. Het Terminal is de vorige maand door prins Philip geopend.

★

BEZUINIGINGEN BIJ DEFENSIE VAN V. S.

Ruim 30 militaire bases opgeheven

WASHINGTON (AFP) — De Amerikaanse minister van Defensie, McNamara, heeft donderdag bekendgemaakt dat uit het oogpunt van bezuiniging zesentwintig militaire bases in de VS en zeven in het buitenland zullen worden opgeheven of drastisch ingekrompen.

De minister verwacht, dat deze maatregelen, die zich over een periode van ruim drie jaar uitstrekken, een besparing van 106 miljoen dollar per jaar zullen opleveren. Men zal voorts 7800 man militair en 8500 man burgerpersoneel minder nodig hebben. Welke de bases in het buitenland zijn, die onder de bezuinigingsmaatregelen vallen, zal op een later tijdstip worden bekend gemaakt. De VS willen eerst met de drie betrokken landen overleg plegen. Er zouden geen marinesteunpunten of bases van de strategische luchtmacht worden opgeheven, aldus de minister.

Buitenland

De namen van de zeven bases in het buitenland, die opgeheven worden, zullen later worden bekend gemaakt, aldus minister McNamara. De Amerikaanse autoriteiten willen eerst met de betrokken regeringen overleg plegen. Minister McNamara zei, dat de bezuinigingen verband houden met de door president Johnson aangekondigde maatregelen voor het economisch functioneren van alle departementen en federale bureaus. De minister van Defensie noemde een vermindering van de defensiebegroting met 600 miljoen dollar per jaar een redelijk oogmerk. Er moet voorts rekening mee worden gehouden, dat er de komende jaren nog meer militaire bases gesloten zullen worden, zo zei hij.

Cosa Nostraleider in VS gearresteerd

Grote slag voor Mafia-syndicaat

BOSTON (AFP) — De mogelijke leider van de Amerikaanse Mafia of wel „Cosa Nostra" (Onze Zaak), een zekere Angelo Bruno, is vrijdag op het vliegveld van Boston door FBI-agenten aangehouden na zijn terugkeer uit Italië. De 53-jarige Bruno had destijds gemeend, er goed aan te doen voor alle zekerheid naar Italië te gaan in verband met de onthullingen van de gangster Josef Valachi. Deze heeft overigens een zekere Vito Genovese als „hoogste chef" van het „syndicaat van de misdaad" aangewezen.

Genovese zit momenteel een gevangenisstraf van twaalf jaar uit in de strafgevangenis van Atlanta wegens smokkel van verdovende middelen. Zijn gezag is volgens Valachi zo groot, dat hij, al zit hij in de gevangenis, de organisatie blijft leiden. Men heeft echter goede redenen om aan te nemen, dat een van Genovese's adjudanten met het toezicht op de „lopende zaken" is belast. Over de identiteit van deze nieuwe (tijdelijke) leider was Valachi heel wat minder duidelijk. In dit verband zijn de politie dertien namen genoemd, waaronder die van Angelo Bruno. Het feit, dat deze in september de V.S. in allerijl had verlaten, maakte de politie op hem opmerkzaam. Hoewel nog lang niet vaststaat, dat Bruno inderdaad de gezochte is, schijnt de politie in ieder geval een „grote vangst" te hebben gedaan. Officieel is hij in staat van beschuldiging gesteld wegens afpersing.

Europese reders geven geen gegevens aan VS

LONDEN (RTR). — De Europese ministers van Verkeer en de vertegenwoordigers van de scheepvaart, die op het ogenblik in Londen vergaderen, hebben als hun mening te kennen gegeven, dat de Amerikaanse eis, dat Europese reders inlichtingen verstrekken een inbreuk vormt op de rechtsbevoegdheid van hun landen. Zij dringen er bij de reders op aan niet op zulke verzoeken in te gaan en behouden aan hun regeringen het recht voor de noodzakelijke maatregelen te nemen.

Het Britse ministerie van Verkeer heeft later een communiqué uitgegeven, waarin staat, dat de ministers hebben besloten de kwestie voor te leggen aan de organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (O.E.S.O.).

Beperking

Aan de conferentie wordt deelgenomen door de ministers van Verkeer van België, Denemarken, Frankrijk, West-Duitsland, Griekenland, Italië, Nederland, Noorwegen, Zweden en Engeland. In het communiqué wordt verder gezegd, dat het in een tijd dat pogingen worden gedaan tot verdere vermindering op het gebied van de handel zeker geen maatregelen mogen worden genomen tot een grotere beperking van de scheepvaart. De ministers geven uitdrukking aan hun ernstige bezorgdheid over de toeneming van de vlagdiscriminatie.

Sabotage aan vliegtuigen VS

WASHINGTON (AFP) — Het Amerikaanse ministerie van Defensie heeft vrijdagavond een nieuw geval van sabotage aan vliegtuigen van de luchtmacht bekendgemaakt. Op de basis Reese te Lubbock in de staat Texas werd geconstateerd, dat van zes straal-lesvliegtuigen van het type T-38 de voornaamste elektrische leiding voor de bediening van het landingsgestel was losgetrokken.

Een niet met name genoemde vlieger heeft bekend de schuldige te zijn.

Vorige week werd eenzelfde soort sabotage bij 61 toestellen van hetzelfde type ontdekt op de basis Williams in Arizona. De dader van de sabotagedaden in Reese zou, volgens het ministerie, niets te maken hebben met het gebeurde op de basis Williams. Op alle bases waar lestoestellen staan, zijn bijzondere veiligheidsmaatregelen getroffen.

In de binnenstad van München gebeurde dezer dagen een ongewoon verkeersongeluk, toen daar een wagen met hooi kapseisde en het kruispunt waar het gebeurde versperd werd. De brandweer moest de hooivork ter hand nemen om het zaakje te klaren en een half door het hooi bedolven tramstel weer uit te graven.

KARDINAAL BEA:

Godsdienstvrijheid komt aan allen toe

ROME (ANP) — Het hoofd van het secretariaat voor de christelijke eenheid, kardinaal Bea sj. heeft vrijdagavond in Rome een rede gehouden over „godsdienstvrijheid in de zich wijzigende samenleving". Kardinaal Bea sprak op een studiebijeenkomst van katholieke juristen.

Godsdienstvrijheid, aldus kardinaal Bea, houdt niet alleen het recht op godsdienstoefeningen in, maar ook het recht om het geloof particulier en openlijk te belijden, te verkondigen en te verbreiden, waarbij dan rekening moet worden gehouden met het algemeen welzijn en de erkende rechten van de anderen.

Aanklacht

Dit recht op godsdienstvrijheid moet onder dezelfde voorwaarden aan allen worden verleend, die in goed geloof dwalen. Kardinaal Bea citeerde hier paus Joannes, waar deze zegt, dat men onderscheid moet maken tussen de dwaling en degenen, die dwalen.

Kardinaal Bea verklaarde voorts, dat de godsdienst bij de vorming en wijziging van de samenleving een principiële functie heeft. Dit wordt eens duidelijk, zo zei hij, als men alleen maar een oppervlakkige vergelijking maakt tussen de heidense samenleving van het Romeinse imperium en de christelijk geinspireerde samenleving van de middeleeuwen. Hieruit trok hij de conclusie, dat de godsdienstvrijheid niet slechts voor de individuele mens van fundamentele betekenis is, maar evenzeer voor de gehele samenleving. Daarom was het voor de menselijk van de grootste betekenis, wanneer het wereldepiscopaat zich op het concilie met deze kwestie bezighoudt.

Zoals bekend zijn de voorstellen van het secretariaat voor de eenheid der christenen niet meer door de bisschoppen op de laatste zitting van het concilie in behandeling genomen. Zij zullen waarschijnlijk pas op de derde zitting besproken worden.

Vele reacties op paginaruil Trouw

AMSTERDAM (ANP) — Volgens een telegram dat Trouw gisteravond van Die Burger uit Kaapstad heeft ontvangen heeft de paginaruil over de apartheid veel stof doen opwaaien in Zuid-Afrika waar het nu zomer en dus komkommertijd is. Alle Engels schrijvende kranten in het land hebben vandaag berichten over de discussie op de voorpagina's gebracht. Vooral de oppositiepers heeft het standpunt van Trouw breed uitgemeten dat de huidige politiek van de regering-Verwoerd niet kan leiden tot een oplossing van het rassenprobleem. Trouw heeft ook uit Nederland vele, voor het overgrote deel gunstige, reacties ontvangen op de paginaruil.

Zuid-Afrika door VN gewaarschuwd

NEW YORK (RTR) — De algemene vergadering van de Verenigde Naties heeft woensdag een resolutie aanvaard waarin zij Zuid-Afrika waarschuwt dat elke poging tot annexatie of aantasting van de territoriale onschendbaarheid van Basoetoland, Betsjoeanaland en Swaziland als een „daad van agressie" zal worden aangemerkt. De resolutie werd met 78 stemmen voor en 16 onthoudingen aangenomen.

Groot-Brittannië, dat deze gebieden bestuurt, onthield zich. Het werd in de resolutie aangespoord onmiddellijk stappen te ondernemen om deze gebieden zelfbestuur te verlenen. De Britse afgevaardigde verklaarde dat Engeland geen wensen koestert om verdere constitutionele vorderingen in de bedoelde gebieden tegen te houden, doch volgens hem hield de resolutie geen rekening met de werkelijke situatie.

Lord Mancroft verlaat op de foto lachend Universal House in Londen. Lord Mancroft, een vooraanstaande figuur in de Engelse Joodse gemeenschap heeft zijn ontslag ingediend als commissaris van de Britse Norwich Union verzekeringsmaatschappij. De Arabische landen oefenen pressie uit op Britse ondernemingen om zich aan te sluiten bij de boycot van Israël. Ook zou druk worden uitgeoefend tot het toepassen van discriminatie onder het personeel. In een verklaring van de Norwich Union werd te trekken, hetgeen hij heeft geweigerd.

Elf redactiesecties

Concilium: theologisch tijdschrift voor Europa

(Van onze correspondent)

HILVERSUM. — „Concilium" is naam voor een internationaal tijdschrift voor pastorele theologie, die eind volgend jaar zal verschijnen bij uitgeverij Paul Brand te Hilversum. Dit tijdschrift, dat zal trachten de theologische formuleringen van geleerden uit geheel West-Europa voor een groter publiek verstaanbaar te maken, zal worden geleid door priesters en leken uit Nederland, Duitsland, Oostenrijk, België en Frankrijk.

In de redactiestaf hebben o.a. zitting, prof dr E. Schillebeeckx uit Nijmegen, dr Hans Küng uit Tübingen (Dld.), dr Karl Hahner S.J. uit Oostenrijk, de Fransen prof. H. de Lubac, dr Y. Congar en de Amerikaanse prof. G. Wiegel S.J., verder o.a. de Nederlanders dr L. Alting van Geusau en mr L. C. Baas, voorzitter van de K.A. in Nederland.

Elk nummer van het tijdschrift, dat 12 maal per jaar verschijnt, heeft drie vaste rubrieken: artikelen over onderwerpen, waarin de ontwikkeling van het Concilie nader wordt uiteengezet. Elk der 11 redactiesecties legt de problemen op het te behandelen terrein aan de schrijver van het artikel voor. Deze 11 redactie-secties omvatten: dogma, pastoraal, moraal, spiritualiteit, exegese, kerkgeschiedenis, kanoniek recht, liturgic, oecumenisme en do-c (documentatie concilie).

In een tweede rubriek wordt een overzicht gegeven van alles wat gaande is op het gebied van het in het artikel behandelde onderwerp. Daar wordt ook een overzicht gegeven van de bestaande litteratuur op dat gebied. Tenslotte wordt in de rubriek documentatie informatie gegeven over kwesties van direct pastoraal belang.

Gedenkpenning voor Rode Kruis

DEN HAAG (ANP) — Ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van het Internationale Rode Kruis geeft de Koninklijke Begeer te Voorschoten woensdag een gedenkpenning uit, waarvan de baten ten goede komen aan het Nederlandsche Roode Kruis.

Mank vliegtuig landt vlot in Rio

RIO DE JANEIRO (RTR) — Brandweerlieden en ambulances werden gealarmeerd toen een Coronado-vliegtuig van Swissair met 38 man aan boord vandaag landde op het vliegveld van Rio. De piloot had ontdekt dat een band was gesprongen toen hij het landingsgestel neer liet. Louter bij wijze van voorzorg werd alarm geslagen en het toestel landde vlot. Later vertrok het naar Buenos Aires.

Grote aardvondst in Sovjet-Unie

MOSKOU (AFP) — Volgens een Russisch blad is binnen de poolcirkel de belangrijkste aardgasvondst tot dusver in de Sovjet-Unie gedaan. Dit zou ook de eerste keer zijn, dat aardgas binnen de poolcirkel is aangetroffen.

— In het Franse dorp Saint Valérien hebben brandweerlieden een hond, die bij een brand in het huis van zijn baas door rook bedwelmd was, gered door toepassing van mond tot mond ademhaling. (RTR)

Nieuwe fractieleider KVP in Kamer, drs Schmelzer, jong en gezien

(Van onze correspondent)

DEN HAAG — De nieuwe voorzitter van de K.V.P.-Tweede-Kamerfractie, drs W. K. N. Schmelzer, is op 22 maart 1921 te Rotterdam geboren. Hij is dus pas 42 jaar oud en daarmee de jongste fractieleider, die de K.V.P. gehad heeft. Hij bezocht het gymnasium van het Aloysiuscollege te Den Haag en studeerde aan de katholieke economische hogeschool te Tilburg, waar hij in 1947 doctoraal examen deed.

De heer Schmelzer was van 1947 tot 1950 in het bedrijfsleven, n.l. bij de Unilever werkzaam. In 1950 stapte hij over naar het departement van Economische Zaken, waar hij in 1952 aan het hoofd kwam van de afdeling Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal. In 1956 werd de nieuwe KVP-fractieleider staatssecretaris voor Bezitsvorming en PBO, welk staatssecretariaat verbonden was aan het ministerie van Binnenlandse Zaken. Daarmee werd hij de directe opvolger van de heer A. C. de Bruijn, die tot oktober '56 minister voor de PBO was geweest.

Dit zelfstandige departement werd echter opgeheven en de nieuwe staatssecretaris, toen 35 jaar oud, ging werken onder minister mr A. M. Struycken van Binnenlandse Zaken. Na het aftreden van het kabinet-Drees in 1958 bleef de heer Schmelzer in functie in het kabinet-Beel, dat tot 19 mei 1959 als rompkabinet de lopende zaken afwikkelde. In het kabinet-De Quay behield de heer Schmelzer zijn „portefeuille", maar onder een andere minister: zijn staatssecretariaat werd overgeheveld van Binnenlandse Zaken naar Algemene Zaken. Daarmee werd drs Schmelzer tevens een belangrijke, vooral politieke, adviseur van de nieuwe minister-president, prof. De Quay. Onder diens bewind diende de heer Schmelzer o.a. de Algemene Premiespaarwet in, een wetsontwerp, dat thans nog bij de Tweede Kamer aanhangig is.

Tijdens de kabinetsformatie van deze zomer werd de naam van de heer Schmelzer enkele malen voor een ministersfunctie genoemd, o.a. voor Volkshuisvesting en Bouwnijverheid en voor Maatschappelijk Werk. Hij was intussen lid van de Tweede Kamer geworden. Toen er in de na-zomer geruchten gingen over het mogelijke aftreden van dr W. de Kort als fractievoorzitter, werd vooral de heer Schmelzer als diens mogelijke opvolger genoemd. Vorig jaar, toen mr H. W. van Doorn aftrad als voorzitter van de KVP, is drs Schmelzer ook voor die functie genoemd. Om verschillende redenen heeft hij toen geen lid van het staatssecretariaat de voorkeur moeten geven.

De heer C. Schmelzer is gehuwd met mevr. C. Schmelzer-Mutsaerts en heeft 3 kinderen: 2 jongens en 1 meisje, Joris en Norbert en Pia-May.

Fins vliegtuig wordt gehuurd

KLM-piloten verbolgen over directie-plannen

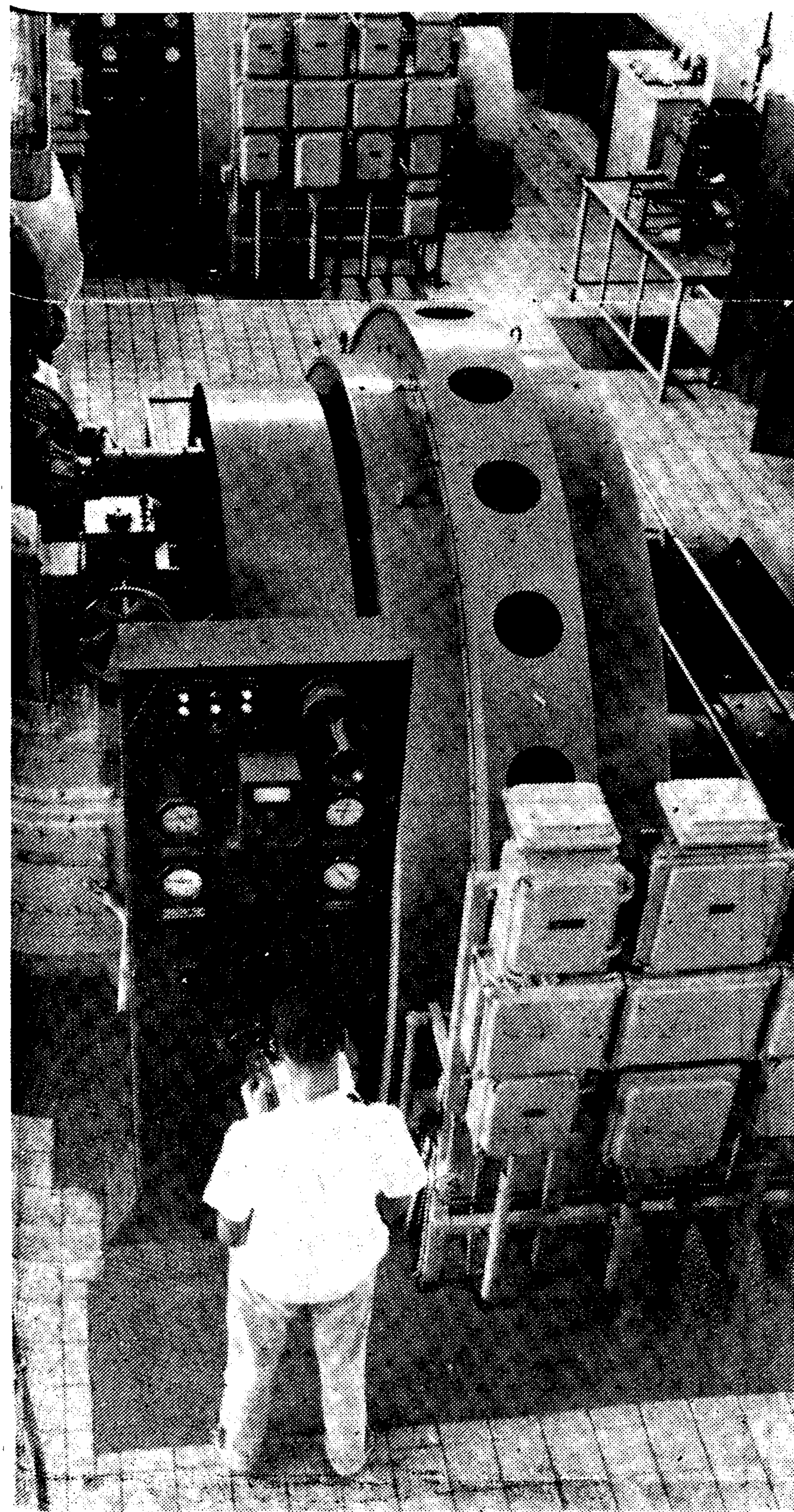
(Van onze correspondent)

SCHIPHOL. — De vereniging van KLM-vliegers zal mogelijk een actie ondernemen tegen het plan van de KLM-directie, om in de zomermaanden een Caravelle van de Finse luchtvaartmaatschappij „Finn Air" met Finse piloten twee keer per week een vlucht uit te laten voeren tussen Amsterdam en Madrid. De vliegers vragen zich verbijsd af hoe de KLM een toestel met bemanning van een buitenlandse maatschappij kan huren in een periode, waarin de Nederlandse luchtvaartmaatschappij te kampen heeft met een overschot, zowel aan vliegers als aan vliegtuigen.

De vereniging zou deze transactie kunnen verhinderen door via de Ifalpa, de machtige internationale federatie van vliegersverenigingen, hun Finse collega's te vragen de vluchten niet uit te voeren, en verzoek dat ongetwijfeld zou worden opgevolgd. Een beslissing heeft de vereniging van KLM-vliegers nog niet genomen, omdat zij eerst de maatschappijbelangen tegen de belangen van de vliegers wil afwegen. „Het maatschappijbelang zal daarbij voor ons nummer één zijn", aldus een woordvoerder van het verenigingsbestuur, „maar we kunnen daardit de belangen van onze leden niet uit het oog verliezen."

Honderd jaar jong

O.G.E.M. BRACHT ER NIEUWE STROOM IN

● *Een fabriekshal, helder en eenvoudig van opzet. Hier wordt de stroom aaneengeregen, die het leven op Ouraçao brandende houdt. Een enkele man loopt rond en bespeelt het instrumentarium. Het lijkt kinderwerk, doch het is OGEMwerk. Dat wil zeggen, met de nodige aandacht bereid en met een service, die in onze gemeenschap weldadig aandoet.*

WILLEMSTAD — Al vóór 1900 had Curacao elektriciteit. Maduro, een naam, die pioniersgeest inhoudt, was er aansprakelijk voor. En bleef het tot 1929. Twee jaar tevoren was er voet aan wal gezet door vertegenwoordigers van een firma, die de naam heeft zeer deftig te zijn. Sommige tongen beweren, dat die firma zo deftig is, dat de klerken staande hun werk doen, in stofjassen gehuld, achter houten katheders. Het zullen de tongen wel zijn van de concurrentie. Want de vertegenwoordigers van die Rotterdamse firma, die in 1927 onderhandelingen begonnen en samen met de Maduro's wat lang van stof bleken, namen in 1929 de elektrische centrale over. De OGEM, Overzeese Gas- en Electriciteitmaatschappij, toen nog genaamd Nederlandsch-Indische Gas-Maatschappij, had wel iets gedegens over zich, maar schafte toch meteen mooie bureaus aan. Zij vestigde zich in een kantoor als een vesting aan het Brionplein en begon, zoals alle nieuwkomers op Curacao, meteen aan nieuwe zaken. Dat is nu, in februari 1964, 35 jaar geleden. De OGEM, die deze maand haar honderdjarig bestaan herdenkt, was dus bij haar komst op Curacao bijna aan de voor Nederland pensioengerechtigde leeftijd toe, 65 jaar. . . .

Nog drie employé's van het eerste uur

Drie employé's van OGEM, die het eerste uur op Curacao beleefden, vieren nu het eeuwfeest van de maatschappij. De heer S. Brongersma, die de gemeentedienst ruilde voor het elektrisch pionieren overzee, tekent — hij begon er aan op hetzelfde moment als de huidige adjunct-directeur van Rotterdam voor onze contreien, M. J. H. M. von Bauer Gauss — 1 februari voor het vijfde lustrum; de heren B. Richardson van St. Kitts, die bij de straatverlichting resideert en J. Francis van Sto. Domingo, die in het magazijn werkzaam is, eveneens. „Dat ging er in die tijd bijzonder aan toe", zegt de heer Brongersma.

„Toen wij begonnen was ook de olie flink in opkomst en zoog veel personeel aan. Van de Bovenwinden stroomde men naar Curacao. En als ik iemand nodig had, zei ik tegen de mannen, die ergens in de mast zaten, weten jullie nog iemand? Er waren er altijd wel een paar die langskwamen en zo begon het".

„Het moet een heel karwei geweest zijn", vult de huidige directeur van de OGEM op Curacao, ir F. Boot, aan. Er werd een nieuwe centrale gebouwd en het gehele net, dat als hoogspanningsnet boven de straten hing, moest worden veranderd. „Ir F. Meijer was de eerste directeur", aldus de heer Brongersma die met het toezicht op de aanleg en het onderhoud werd belast. „Ir Steinmeijer kwam de gelederen versterken. Dat hoogspanningsnet moest ondergronds worden gebracht en er waren nogal eens kortsluitingen in die dagen. Het verste punt aan de Pundazijde, dat elektrisch licht had, lag bij Hof en Berg, over de berg Altena, ongeveer bij het landhuis Hel. Op Otrabanda was het eindpunt Cas Chiquito. De transformatoren hingen toen in de masten, zoals nu nog in de buitendistricten en we hebben 13 stations gebouwd." Ir Boot: „Nu zijn er 370 met de masttransformatoren meegerekend".

De centrale van Maduro begon te draaien als het donker werd en hield op bij het krieken van de dag. De leverantie van de stroom geschiedde met stroombegrenzers, een apparatuur, die een bepaalde hoeveelheid stroom garandeerde en na verbruik er een punt achter zette. Ir Boot: „De stap van de beperkte stroomleverantie naar een onafgebroken toevloed, 24 uur lang, was een hele ingreep. Iedereen, die het kon doen, kocht toen een ijskast en het was een hausse, die leek op de aankoop van toestellen, toen het televisietijdperk aanbrak."

De zaak was prima geregeld. Een jaar lang was er kans om voorbereidingen te treffen. Het materiaal werd tijdig tevoren uit Europa aangevoerd. Het tarief was nog wat aan de hoge kant; nu is het veel lager. Een logisch gevolg van de enorme groei, die het bedrijf heeft doorgemaakt.

Handtekening

Ir Boot (naar Curaçao in 1956, naar Aruba in 1959, terug naar Curaçao, nu als directeur, in 1962): In het begin waren er 70 man met de opbouw bezig; dit aantal liep terug naar 50, kort daarna; thans zijn er bij OGEM, de gasdistributie inbegrepen, ongeveer 330 personen werkzaam. In 1929 werd bij de straatverlichting, die onder het gouvernement ressorteert en in opdracht door de OGEM wordt onderhouden, 80 à 90 lampen brandende. Nu strooien er avond aan avond 5200 hun verlichting over het eiland. Nu heeft de OGEM op Curaçao zo'n 22.000 klanten en de dochtermaatschappij op Aruba, die een zelfstandig bedrijf is, 10.000. Nu levert de OGEM op Curaçao 18.000 Kw electriciteit, tegen de nieuwe installatie van de overheid op Mundo Nobo, waarvoor OGEM ook als distributeur fungeert, 22.500 als de zaak volledig in bedrijf komt en tegen de centrale van Shell-Curaçao 40.000.

Het klinkt geweldig en het is het ook. Maar er werd klein begonnen. Een machtige Hollerith verwerkt nu gemakkelijk alle direct noodzakelijke gegevens en nog meer in een korte spanne tijds. Iedereen bemerkt dit wel aan de regelmaat, waarmee de kwitanties in de bus glijden. In het begin ging elke nota onder het alziend, doch vermoeide oog door van de directeur. De man had het zwaar: hij moest onder elke kwitantie zijn kostbare handtekening zetten. Wel het eerste halfjaar lang, bij gebrek aan een handtekeningsstempel en aan een stempelfabriekje op Curaçao....

Periscoopje

De heer Brongersma, die nu met enig welbehagen mag terugzien op een periode van pionieren, heeft niet altijd zo rustig het onderhoud gadegeslagen. Zijn leed is nog niet zo lang geleden, geleden. De waterkabels van de centrale op Otrabanda naar Punda rusten nu in een gebaggerde bedding, onbereikbaar voor de schepen. Bovendien is met de invoering van de stroommeters aan de havenhoofden een dubbele beveiliging getroffen. Vroeger was dat anders. Als er een schip uit de koers liep en het anker vierde, ging er nogal eens een kabel mee. Een recorddag in 1954 liet zeven gebroken kabels achter en een verhit Punda, dat mopperend de weg in het donker zocht, want zonder kabel geen stroom en zonder stroom geen licht.

Het feestelijkste moment voor een vaderlands hart werd er wel eens door verduisterd, zoals voor de oorlog, in 1939. Een Nedelandse onderzeeboot voer statig onder water de haven uit, de periscoop als nietig baken bóven water. Een trots gevoel, totdat een kabel werd meegenomen...

Gas per fles

En in de oorlog was het ook niet alles. Enorm materiaalgebrek. Men moest de isolatoren zelf gaan maken. Hetgeen in een eigen draaierijtje gebeurde uit hout. In de Oost, weet de heer Brongersma, deden ze het met colaflesjes. Maar wij zijn nooit op dat idee gekomen. En trouwens ook de colaflesjes waren hier schaars.

De oorlog heeft ook meer Curaçaoënaars in het bedrijf gebracht en tegenwoordig is er aan personeel geen krimp. De technische scholen geven een prima voorbereiding voor OGEM-werk, aldus directeur Boot, en bovendien volgt daarna een aanvullingscursus van het bedrijf. Maar voor de staf zijn nog te weinig leden hier te werven.

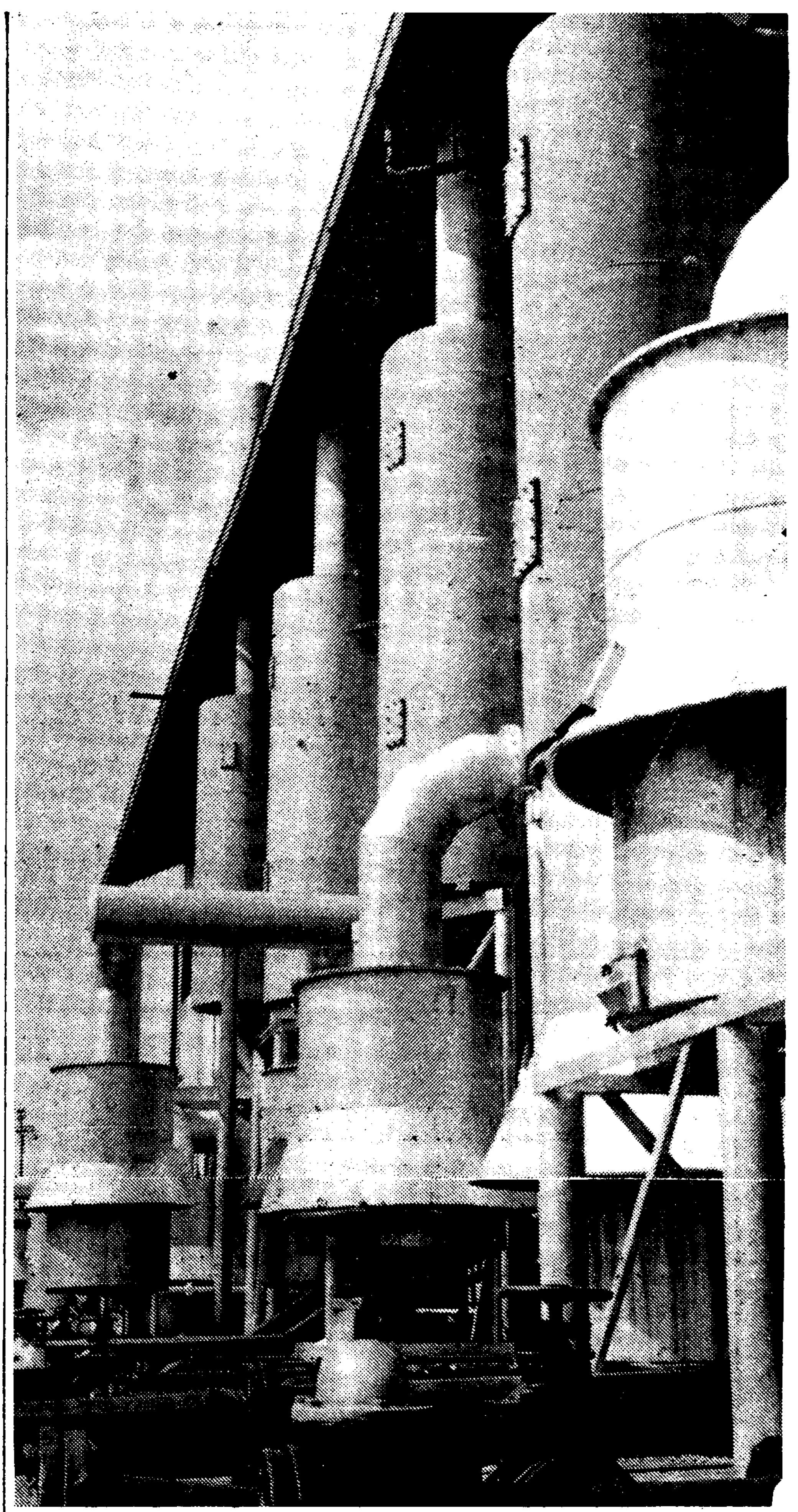
Na de oorlog is er nog meer veranderd. De Shell ging het gas, dat ontwikkeld werd bij haar produktieproces opgevangen. Sedert juli 1949 wordt dit keurig in nogal forse flessen verpakt en de OGEM, die er in 1957 een aparte maatschappij voor oprichtte, de NAGM, is de distributeur. Wat een gasoline-station doet voor Uw auto, doet de NAGM voor Uw fornuis. De OGEM verkoopt ook nog alle gasapparatuur. Vroeger ook elektrische artikelen, doch die zijn nu aan de zorgen toevertrouwd van weer een andere dochtermaatschappij, de Elga, die uit het installatiebedrijf is ontstaan.

f 75,– p.m.

De OGEM is ver gevorderd op Curaçao. Maar nog niet ver genoeg. „De service moet goed zijn," zegt de heer Brongersma. „'s Avonds rijden er zelfs trucks rond om te kijken of overal de straatverlichting wel brandt en als het nodig is er even een nieuw lampje in te draaien".

Directeur Boot heeft andere interessen: „We zitten hier nog niet aan het plafond", zegt hij. Op Band'abao en Band'ariba kunnen wij nog wel een 2000 nieuwe klanten krijgen. Het is een grote aanleg". De heer Brongersma knikt. Hij weet iets van aanleg. Bij de OGEM zijn ze al jarenlang bezig om het gehele net stukje voor stukje ondergronds te brengen. De Heerenstraat, Breedestraat, het Brionplein zijn er voorbeelden van. „Maar als je per ongeluk in de rots terecht komt, kost elke meter aanleg even 75 gulden".

Ir Boot, ondanks deze enorme prijs: „De charme van een elektriciteitsbedrijf is, dat het meegroeit met de gemeenschap. En een aardig aspect: je kunt geen voorraadje aanleggen. Je moet dus dag en nacht klaar staan. Dat bindt aan de gemeenschap".

● *Een fascinerende aanblik biedt zo'n voorgevel als deze aan het Rif, waarachter de jubilerende OGEM schuil gaat. Het ziet er voor de leek geheimzinnig uit en als men, dank zij de directie, niet beter ingelicht zou zijn, zou men denken, dat in deze flessen de overtollige elektriciteit wordt opgeslagen om op het juiste moment te gebruiken.*

● *De reparatie-afdeling staat haar mannetje. Hier wordt — al klinkt het wat laat-decemberachtig — van oud tot nieuw gemaakt. Want de draad, die OGEM spant boven Curaçao mag nimmer verbroken worden. En het personeel ken het klappen van de zweep. Na de technische basisopleiding volgde een OGEM-aanvullingscursus. Ook de OGEMgeest werd vaardig: altijd paraat. Zo paraat, dat op het recente personeelsfeest van de jubilerende maatschappij, zelfs de service-wagens in gelid stonden opgesteld. Geen show, doch klaar om op het eerste telefoontje ter plaatse te kunnen zijn.*

HONDERDJARIGE O.G.E.M. nog steeds in haar groeiperiode

(Van een onzer verslaggevers)

Bij concessie van 19 november 1859 verkreeg de firma L. J. Enthoven en Co. te 's-Gravenhage het uitsluitend recht om gedurende 20 jaren, na het in werking treden van de fabriek, de stad Batavia en haar voorsteden door middel van gas te verlichten, en werd haar tevens de voorkeur verzekerd in andere steden van Nederlands-Indië. Hoewel de firma van de gasverlichting te Batavia, welke sedert 1862 in werking was, grote winsten mocht verwachten, maakte het overlijden in 1863 van de toenmalige chef het voor de overblijvende firmanten wenselijk de concessie aan derden af te staan. Daartoe werd de Nederlandsch-Indische Gas-Maatschappij in het leven geroepen, waarin de vroegere eigenaren van de concessie in belangrijke mate geïnteresseerd bleven. Op 10 december 1863 werd ten kantore van de vennootschap aan de Wijnstraat 25 te Rotterdam de akte van de oprichting ten overstaan van notaris A. A. Reepmaker verleden. Op 3 mei 1950 kwam uit de N.V. N.I.G.M. de N.V. Overzeese Gas- en Electriciteitsmaatschappij voort, de O.G.E.M.

Tot directeuren van de N.I.G.M. werden benoemd J. S. A. le Vino, L. Pincoffs en mr J. van Stolk Czn. De roemruchte Pincoffs, over wie de AMIGOE schreef, toen hij 50 jaar geleden overleden was, is tot 1879 de ziel van de onderneming geweest. Hij leidde de N.V. naar een bijna fatale catastrofe.

Lodewijk Pincoffs werd in 1827 te Rotterdam geboren. Hij vestigde zich in 1849 in zijn geboortestad, waar hij met zijn neef en zwager Kerdijk een meekraphandel begon, de firma Kerdijk en Pincoffs. In 1857 begon de firma handel te drijven op Afrika's westkust en 1869 werden de zaken ingebracht in de N.V. Afrikaansche Handelsvereeniging. Hoewel niet als zodanig opgezet, kreeg de onderneming toch al spoedig het karakter van een zwendelaffaire. In 1872 zette hij een nieuwe onderneming op touw, de N.V. Rotterdamsche Handelsvereeniging.

Hoewel men niet mag zeggen, dat Pincoffs deze onderneming louter en alleen in het leven heeft geroepen om er de A.H.V. mee te behouden, staat het niettemin vast, dat hij de miljoenen van de R.H.V. voor een aanzienlijk deel naar de A.H.V. heeft overgeheveld. In het voorjaar van 1879 was er van het enorme kapitaal van de A.H.V. niets meer over; bleken van de R.H.V. en ook van de N.I.G.M. grote bedragen te zijn verdwenen, hetgeen alles door stelselmatige boekhoudfraude en een vernuftige praktijk van wisselruiterij was verborgen gehouden, ook voor de commissarissen. In mei 1879 is Pincoffs naar Amerika gevlucht en trad de catastrofe aan het licht.

Een goede toekomst kon de maatschappij alleen dan verwachten bij een juist beheer, d.w.z. verstandige bezuiniging, behoorlijke afschrijving en een juiste taakvervulling van het maatschappij-bestuur.

Het was B. P. van IJsselstein, die de chaos na Pincoffs moest ordenen. Hij was een bekwaam administrateur, die aandurfde de gehele winst twee jaren achtereen op de reserverekening over te boeken en voor belangrijke afschrijvingen aan te wenden. In het jaarverslag van 1891 werd melding gemaakt, dat de aangegane obligatie-lening is afgelost.

Periode Knottnerus

Onder de bezielende leiding van O. S. Knottnerus, opvolger van Van IJsselstein, groeide de maatschappij tot een belangrijke Nederlandse industriële onderneming, met een ruim arbeidsveld, dat tenslotte tientallen technische bedrijfseenheden omvatte. Knottnerus was iemand, die volkomen op de hoogte was van de gasfabricage en die de nieuwe concurrent, een maatschappij, die pogingen in het werk stelde om tot elektrische energie en verlichting te geraken, weinig kansen gaf zich te ontplooien. Hij is tot 1946 directeur geweest en zelfs tot 1922 enig directeur.

In 1891 bereikten de directie berichten, dat men getracht had een elektriciteitsmaatschappij op te richten. Om aan deze concurrentie het hoofd te bieden was de N.I.G.M. reeds overgegaan tot een prijsverlaging van het gas. In 1895 werd de oprichting van de Ned.-Indische Electriciteit-Maatschappij een feit. Twee jaar later begon de maatschappij haar bedrijf. Zonder succes. De aanvragen voor gasaansluiting overtroffen vele malen die voor elektriciteitsaansluiting, terwijl velen terugkeerden tot het goedkope gas.

De N.I.G.M. werd in 1904 benaderd over een eventueel overnemen van het elektriciteitsbedrijf. Directeur Knottnerus bracht hiertoe een langdurig bezoek aan Nederlands-Indië. Tijdens de algemene aandeelhoudersvergadering op 24 juli 1905 werd besloten artikel 4 van de statuten in dier voege te wijzigen, dat de gasmaatschappij voortaan, behalve gasfabrieken, ook elektrische centrales kon aanleggen en exploiteren, zowel in Nederlands-Indië als daar buiten. Op 1 oktober 1905 vond de overdracht plaats en begon de exploitatie van de elektrische centrale te Batavia voor rekening van de gasmaatschappij.

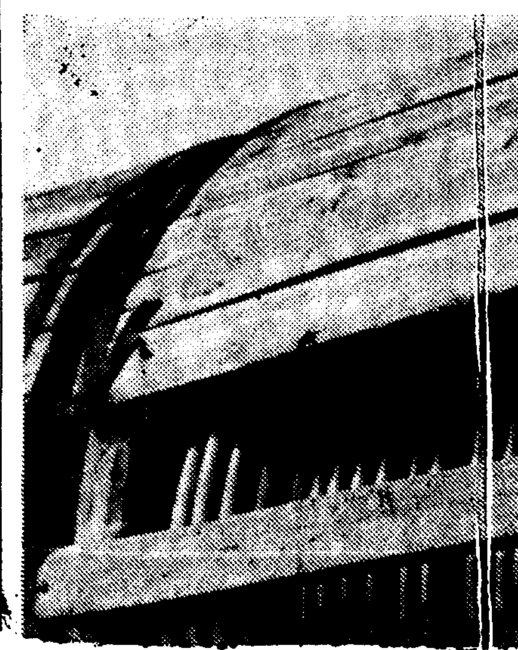
Door de nieuwe beheerder werden terstond elektriciteitsmeters ingevoerd, terwijl de nieuwe Osramlamp de populariteit van de elektriciteit niet onaanzienlijk vergrootte. Er werden winsten gemaakt en om een concessiejacht de kop in te drukken, werden de jaarverslagen met winstmeldingen zo sober mogelijk gehouden. Deze camouflage-politiek kon niet verhinderen, dat op 25 mei de N.V. Electriciteit-Maatschappij A.N.I.E.M. werd opgericht, die oost- en midden-Java tot haar werkterrein koos.

Naar Suriname

In de loop van 1906 maakte de gouverneur van Suriname, Idenburg, de wens kenbaar met de gasmaatschappij te onderhandelen over de bouw en de exploitatie van een gasfabriek te Paramaribo. Knottnerus vertrok naar Suriname voor besprekingen met als resultaat, dat op 25 oktober 1909 de bouw van de gasfabriek gereed kwam. De gevestigde positie van de gasmaatschappij komt wel tot uitdrukking door de vermelding, dat de daarvoor uitge-

(Vervolg op pag. 9)

● *Hierboven de heer J. Francis, werkzaam in het magazijn, een van de drie employé's van het eerste uur.*
● *Hieronder de heer S. Brongersma, die een veilig gemeentelijk bestaan opgaf om voor de maatschappij uit te varen naar Curaçao, waar hij per 1 februari 1929 van wal stak. Hij was de man, die de heer J. Francis aantrok.*

HONDERDJARIGE OGEM nog steeds in haar groeiperiode

(Vervolg van pag. 7)

schreven lening ruim twintigmaal werd voltekend.

Sinds de benoeming van ir J. M. Goslings als naaste medewerker van Knottnerus nam het elektriciteitsbedrijf een enorme vlucht. Aan de N.I.G.M. werden op talloze plaatsen concessies verleend. In 1927 begon de maatschappij haar vleugels ook op dit gebied naar West-Indië uit te slaan. Behalve een bezoek aan Paramaribo, legde directeur Sauter eveneens een bezoek af aan Curaçao. De centrale in Suriname kwam in 1931 in gebruik. Op Curaçao ging de door de firma Maduro geëxploiteerde centrale op 1 juli 1927 in handen van de maatschappij over.

Hoewel de elektriciteit het gas als bron voor verlichting had verdrongen, zag de maatschappij zich genoodzaakt de gasfabrieken herhaaldelijk uit te breiden door de toeneming van het gasverbruik als verwarmingsmiddel in het huishouden en als energiebron voor de industrie. Ook op dit gebied ontplooide de maatschappij een grote activiteit.

De sedert 1914 gevolgde uitbreiding van de elektrische centrale te Batavia en de bouw van nieuwe centrales in Nederlands-Indië vergden grote uitgaven, die in de eerste plaats werden bekostigd door de aanwending van belangrijk obligatiekapitaal. Om een wanverhouding tussen vreemd en eigen kapitaal te ontgaan, werd het eigen kapitaal eveneens vergroot en in 1924 op ƒ 10.000.000 gebracht.

Dividend

De maatschappij, die tot en met 1926 12% dividend uitkeerde en over de jaren 1927 tot en met 1931 zelfs 12½%, kon dit niveau niet handhaven in de volgende jaren. De Indische depressie, welke in 1931 intrad, noodzaakte de maatschappij, onder druk van de overheid, tot tariefsverlagingen over te gaan. Dit deed zijn invloed op het dividend gelden.

Onder het directoraat Knottnerus werd ook de oprichting van de N.V. Nationaal Bezit van Aandelen N.I.G.M. een feit. De voornaamste aanleiding hiertoe was, dat Knottnerus wilde voorkomen, dat anderen zeggenschap zouden krijgen in de zaken van de N.I.G.M. en dat de maatschappij daardoor haar nationaal karakter zou verliezen Tevens stelde hij voor om in de statuten meer oligarchische clausules op te nemen, terwijl met de hulp van vennoodschapsdeskundige mr W. F. C. Baars het gevaar van buitenlandse „infiltratie" werd afgewend. Met medewerking van het Departement van Justitie werd reeds op 23 april 1928 de koninklijke bewilliging op de op 16 april verleden akte van oprichting verleend.

Op het eind van 1939 waren bij de N.I.G.M. in Nederlands-Indië 333 Europeanen en 2266 Indonesiërs werkzaam, terwijl het personeel in West-Indië 54 Europeanen en 160 landskinderen telde. Aan het gasbedrijf te Gorinchem en het hoofdkantoor te Rotterdam waren respectievelijk 31 en 33 personen werkzaam.

De bezetting van Nederland door Duitsland (1940—1945) betekende verbreking van de communicatie met Oost- en West-Indië. Behoudens een enkel Rode Kruis-telegram van persoonlijke aard, werden geen berichten van overzee ontvangen. Hierdoor kon geen uitkering plaats vinden aan aandeelhouders gedurende de oorlogsjaren en ook geen balansen en winst- en verliesrekeningen worden opgemaakt. De samenstelling van het commissariaat bleef in deze jaren niet ongewijzigd: vijfmaal viel een overlijden te betreuren.

Bij een akte, opgemaakt in 1940 werd het hoofdkantoor van de maatschappij naar Batavia overgebracht. De rechtsbevoegdheid van het nieuwe bestuur strekte zich later ook uit tot de bedrijven in West-Indië. In de jaren 1940 en '41 werden nog vier nieuwe elektriciteitsbedrijven in Oost-Indië opgericht.

Zetel op Curacao

Na de bezetting van Nederlands-Indië door Japan is de zetel van de maatschappij, in opdracht van de Nederlandse regering te Londen, naar Curaçao overgebracht. Bij akte op 8 mei 1942 voor notaris mr A. A. G. Smeets te Curaçao verleden, werd de zetel verplaatst naar Willemstad. Tot directeuren werden benoemd P. J. M. Prayens en A. J. Bosch Reitz, resp. bij de bedrijven te Paramaribo en Willemstad werkzaam. Zij hebben zich op verdienstelijke en energieke wijze van hun taak gekweten, bijgestaan door een college van drie commissarissen: ir C. Suthoff, C. S. Gorsira J. P. Ezn. en S. A. Senior. Aan tal van moeilijkheden hadden zij het hoofd te bieden. Het elektrische vermogen van de elektriciteitsbedrijven op Curaçao en Paramaribo is in deze jaren belangrijk uitgebreid. De financiële resultaten bewogen zich in deze jaren eveneens in stijgende lijn.

Het verlies van 59 personen in dienst van de maatschappij tijdens de oorlog heeft Knottnerus sterk aangegrepen, hetgeen tot uitdrukking komt bij het vijftig-jarig jubileum als directeur van de maatschappij. Vanaf dat ogenblik is zijn gezondheid sterk achteruitgegaan. Op 1 januari 1947 legde hij zijn functie als president-directeur neer. Op 8 april van het daaropvolgende jaar overleed deze grote directeur.

Een der eerste bezigheden na de oorlog was het herstellen van de eenheid in het bestuur en vervolgens het terugbrengen van de zetel naar Rotterdam, hetgeen op 18 februari 1946 verleden werd.

Na de bevrijding werd de oprichting van een pensioenfonds met grote voortvarendheid ter hand genomen. In de voorlopige balans per ultimo 1940 was reeds een bedrag van 5 miljoen gulden voor toekomstige pensioenlasten gereserveerd. Op 14 december 1945 werd de oprichting van de „Stichting pensioenfonds voor het personeel en voor de weduwen en weezen van het personeel van de N.I.G.M. N.V." een feit.

Naamsverandering

Begin 1949 begon de naamsverandering van de maatschappij de geesten bezig te houden. De Nederlandse regering had na de grondwetswijziging van 1948, waarbij de naam van Indonesië officieel werd erkend, aangedrongen op verandering van de naam van alle particuliere ondernemingen, waarin dit nog niet tot uitdrukking werd gebracht. Geen der door de commissarissen ingediende suggesties werd aanvaard.. Op 4 juli 1949 heeft de directie als naam voorgesteld: N.V. Gas- en Electriciteit Maatschappij. Op 3 april 1950 werd de huidige naam vastgesteld: N.V. Overzeese Gas- en Electriciteitsmaatschappij, O.G.E.M. Het baart overigens verwondering, dat de exclusieve aanduiding Gasmaatschappij zo lang is gehandhaafd, hoewel het elektriciteitsbedrijf het gasbedrijf reeds in 1920 had overvleugeld.

De gasfabrieken en de elektrische centrales in Nederlands-Indië er na de oorlog goed afgekomen te zijn, terwijl de maatschappij daar financieel gezond was. Zelfs zonder herwaardering en bij normale afschrijvingen konden alle geleden verliezen en herstelkosten worden afgeschreven.

Verliezen

De soevereiniteitsoverdracht plaatste de directie aanstonds voor onvoorziene moeilijkheden. In mei 1950 nam de Indonesische regering monetaire maatregelen, welke de transfer der bedrijfsoverschotten aan banden legde. Het zou te ver voeren hier het beleid van de regering van Indonesië inzake de nationalisering ten opzichte van de bedrijven van de O.G.E.M. aldaar te beschrijven. De maatschappij heeft hierbij miljoenen guldens verloren. Zo eindigde de 94-jarige werkzaamheid van de maatschappij in Indonesië, het gebied waar tot het einde van 1957 haar belangrijkste exploitatieterrein had gelegen.

Reeds in 1949, na zijn optreden als directeur, heeft de heer Rincker er op gewezen, dat de maatschappij een grondig onderzoek diende in te stellen naar de mogelijkheid van exploitatie elders. Tegelijkertijd, dat er een onderzoek werd ingesteld in Venezuela, vond ook in Ethiopië een onderzoek plaats, terwijl in een later stadium eveneens Canada bezocht werd. Hier bestonden wel kansen voor gas, doch daarvan werd afgezien toen investeringen in Perú de voorkeur kregen.

Het oog werd vooral gericht op Latijns-Amerika en in het bijzonder op Zuid-Amerika, terwijl men daarbij de geringere politieke stabiliteit op de koop toe moest nemen. Men moest evenwel er ook rekening mee houden, dat de regeringen streefden naar eigen utiliteitsbedrijven, waardoor de O.G.E.M. meer de nadruk moest leggen op commerciële activiteit.

Als eerste resultaat van de uitbreiding van haar belangensfeer in Latijnsamerikaanse landen valt te vermelden de verwerving van meerderheidsbelang op 17 juli 1954 in de Venezolaanse maatschappij C.A. La Electricidad de Ciudad Bolívar. In de navolgende jaren volgden dochtermaatschappijen in Perú, terwijl van andere bedrijven eveneens het meerderheidsbelang verworven werd in Venezuela.

Activiteiten

Op de Antillen en in Suriname heeft de O.G.E.M. blijk gegeven van een enorme expansiekracht. In samenwerking met de firma Edwards, Henriquez & Co. werd per 1 juli 1946 te Willemstad de Elga opgericht. In 1950 sloot de maatschappij een overeenkomst met de Curaçao Petroleum Industrie Maatschappij tot distributie van shellane (propaangas) op Curaçao, Bonaire en de Bovenwindse eilanden. In hetzelfde jaar verkreeg zij een 50-jarige exclusieve concessie voor de opwekking en distributie van elektrische energie op Aruba. Hiertoe werd opgericht de Elmar. In de loop van 1953 werd een aanvang gemaakt met de distributie van propaan in Suriname. Op Bonaire werd medio 1955 de elektriciteitsdistributie ter hand genomen en in 1957 de N.A.G.M. opgericht. In Suriname werden de in Paramaribo ondergebrachte bedrijven ondergebracht in de N.V. Elgawa, terwijl in 1960 de N.V. Gemeenschappelijk Electriteitsbedrijf „Sint Maarten" werd opgericht, waarin de O.G.E.M. voor 50% van het geplaatste kapitaal deelnam.

Ook in Nederland bleef een uitbreiding van de activiteit van de maatschappij niet achterwege. De O.G.E.M. groeit nog steeds. Ook al is zij een honderd-jarige.

„Overledene" was bewusteloos

LONDEN (RTR) — Een 35-jarige juffrouw, die in Willesden, een voorstad van Londen, woont, verloor woensdag het bewustzijn. Ze werd in allerijl naar een ziekenhuis gebracht, waar men constateerde dat zij was overleden. Ze werd in een kist gelegd en naar een lijkenhuisje gereden. Daar stelde een arts vast dat zij niet dood maar alleen buiten kennis was. In een deken gewikkeld werd ze weer naar het ziekenhuis gebracht. Men had daar „geen commentaar".

Later zal dit kleine meiske het zich wellicht met trots herinneren: hoe zij op de arm van een buitenlandse minister mocht zitten. Nu was de kleine alleen maar een beetje verlegen toen zij zomaar werd opgetild door die vreemde mijnheer, die haar traditionele costuum eens goed wilde bekijken ... Het was een informeel moment tijdens het bezoek van minister Luns aan Denemarken.

Personeel wordt eigenaar van trambedrijf Valencia

Kans op succes voor experiment niet groot

(Van onze correspondent)

VALENCIA — „Wij hebben angst om het woord socialisatie te gebruiken. Voor ons is het een dubbelzinnig woord, maar je hoeft geen angst voor woorden te hebben als hun betekenis goed is". Dit zegt Juan Boutista Roses, wagenvoerder van motorwagen 132 van de gemeentetram in Valencia en een van de kersverse aandeelhouders van de nieuwe naamloze vennootschap van het trampersoneel, die de Valenciaanse tram heeft overgenomen.

Schuchter heeft de Spaanse regering na jarenlange onderhandelingen toegegeven aan de steeds scherper wordende eisen van het personeel van het vervoersbedrijf van Valencia. Nationalisatie van openbare diensten past in het raam van de doctrine van de Falange, maar socialisatie werd als een concessie gevoeld aan de ideologieën, die tijdens de burgeroorlog zo fel zijn bestreden. Maar de trammensen van Valencia voelden zich gesteund door de meer dan een half miljoen inwoners van hun stad en door hun collega's in geheel Spanje.

Na vijf jaar gaf het minister van Arbeid toe. Er werden geldleningen aan het personeel van de Valenciaanse tram verstrekt. De gemeente trok de licenties in van de ernstig tekort schietende particuliere maatschappij en sedert het begin van deze maand, kunnen de tramconducteurs in Valencia zeggen: „Deze tram is van mij!" Maar de minister van Arbeid zei bij de overdracht: „Por Dios, misluk niet en stel me niet teleur!" Met andere woorden; zet mij niet in m'n zwarte Falangehemd, want dat wil met deze ontwikkeling niets te maken hebben!"

De Valencianen zijn tevreden over deze ontwikkeling. Hun tram was verouderd en ontoereikend. De particuliere ondernemingen die aan het roer stonden, noemden de exploitatie volkomen verliesgevend en weigerden ook maar iets aan de modernisering en de uitbreiding van het net te doen. Alle nieuwe stadswijken van de hoofdstad van de Levant, de tuin van Spanje, bleven van openbaar vervoer verstoken.

Wat erger was, de tweeduizend personeelsleden, bleven wat hun inkomsten betrof ver onder het officiële minimum-loon van 60 peseta per dag. Zij verdienden er slechts 36 plus een toeslag van 15 pesetas. Met een hongerloon van ongeveer 90 gulden per maand gingen zij naar huis en al hun eisen tot loonsverhoging liepen op niets uit. De tram was immers noodlijdend.

Maar de trammensen hadden daar hun eigen gedachten over. Als voornaamste oorzaak voor de gang van zaken noemden zij de uiterst ingewikkelde en zonderlinge samenstelling van de exploitatiemaatschappij van de tram. Voor Spanje is een dergelijke ingewikkelde toestand heel gewoon, maar in de moderne tijd past deze niet meer. Niet minder dan vier verschillende maatschappijen waren eigenaar van materiaal en installaties, die door een vijfde tegen hoge prijzen werden gehuurd. Voor de personeelsleden was het geen wonder dat op deze wijze geld verloren moest worden. Maar velen van hen herinnerden zich nog hoe tijdens de burgeroorlog, onder aanvoering van het Volksfront de arbeiders zich eigenaar maakten van de tram en hoe in 3 jaar tijds, tegen de prijzen van die jaren, 20 miljoen pesetas winst werd gemaakt.

Vijf jaar praten

Alle verzoeken van het trampersoneel om de maatschappij te mogen overnemen, liepen bij de oude eigenaars op niets uit. Via de syndicaten werd vervolgens druk op de regering in Madrid uitgeoefend. En tenslotte werd het gemeentebestuur zaak een uitweg te kiezen uit de van Valencia overtuigd van de noodhopeloze situatie, waarin de tram zich bevond. De burgemeester wist zijn gemeenteraad te bepraten en de Vijf jaar lang hebben de onderweg lag vrij voor de trammensen. handelingen met de eigenaar geduurd maar Bolado, de felle president van de nieuwe NV, liet niet los. Hij wist via het ministerie van Arbeid leningen los te kloppen, ter waarde van 100.000 pesetas per personeelslid. Dezen hebben dit bedrag geheel gestort in aandelen van de nieuwe NV. Over dit bedrag wordt slechts 3 procent betaald. Het ministerie van Handel verstrekte een lening van 200 miljoen pesetas, waarmee het oude materiaal kon worden aangekocht. Het merendeel van de trams in Valencia dateert uit 1925, '30 en '35. Sedert de burgeroorlog zijn 31 autobussen gekocht, die echter ondeugdelijk zijn.

Bolado is conducteur gebleven, maar dit zal niet lang meer duren. Zijn werk zal hem spoedig aan een kantoorkruk kleven, in plaats van zijn duizend biljetjes van 0.80 pesetas (vijf cent) per dag uit te delen. „Wij willen geen demagogie", zegt hij, „die hebben wij ook getracht te weren uit onze actie. De demagogie is in deze zaken een dolk die de arbeider in zichzelf steken. Mijn kameraden hebben behoefte aan ernst, zoals mensen die een oorlog hebben overleefd en weten waarom het gaat".

27 jaar terug

Met deze ontwikkeling keert Valencia terug tot een periode van 27 jaar geleden, toen onder aanvoering van het Republikeinse Volksfront, de tram van Valencia werd overgenomen door het personeel. Valencia was een van de allerlaatste steden die zich overgaven aan de nationalistische troepen van generaal Franco. Tot de laatste dagen van de burgeroorlog hield de stad stand. Daarna werd de tram teruggegeven aan de oude eigenaars, die zich onmiddellijk opwierpen als de trouwste ogendienaars van het nieuwe regime.

Dat is een van de risico's van elke post-revolutionaire periode. Het is duidelijk dat een voortduring hiervan nadelig werkt en tegengesteld is aan het nationaal belang. Het wagenpersoneel, de mecaniciëns, de schoonmaaksters en de technici van de Valenciaanse tram hebben de stad grote verbeteringen beloofd. „Wij zullen binnenkort de beste vervoersmaatschappij van Spanje hebben, niet alleen wat de diensten en het materiaal betreft, maar ook voor zover het gaat om sociale voorzieningen voor onze aandeelhouders, zegt Marciano Bolado. Hij zal spoedig merken wat het nieuw verworven bezit van 2000 Valencianen betekent. Inderdaad maakten zijn kameraden 27 jaar geleden winst, maar zij konden tijdens de oorlog wel vergeten om aan verbetering en modernisering te denken. Een verziekt bedrijf in deze tijd over te nemen tegen een vervoersprijs van vijf hele centen is een moedige daad, die waard zou zijn met het wonder van een sluitende exploitatie beloond te worden. Kennelijk geloven de Valencianen in het wonder!

Indien dit experiment slaagt, dan zal het woord „socialisatie", waarvoor in Spanje zoveel angst heeft bestaan een wijdere betekenis krijgen. Want dan mogen de trammensen van Madrid en Barcelona eveneens verwachten dat zij binnen niet te lange tijd, eigenaars van hun eigen trams zullen zijn.

Maar een econoom in Barcelona zei mij: „Arme Valencianen, zij weten niet precies wat zij doen. De regering heeft er immers behoefte aan hopeloze experimenten met hen uit te halen, om hen aan den lijve te bewijzen dat socialisatie geen zin heeft. De regering zoekt hiermee een weg om tot nationalisatie te geraken. Het is geen edele weg, want het experiment in Valencia is gedoemd tot mislukking. Er bestaat vrijwel geen rendabel gemeentelijk vervoersbedrijf in de wereld".

Een somber geluid en een typisch Catalaanse kritiek, vol argwaan. Voorlopig is Juan Bautista Roses blij, en met hem zijn 2000 collega's op hun eigen tram.

1964: goed jaar voor olieindustrie

ROTTERDAM (ANP) — De president-commissaris van de Gulf Oil Corporation, de heer W. K. Whiteford, heeft — aldus een publikatie van de Gulf — de verwachting uitgesproken, dat ook 1964 weer een goed jaar zal worden voor de aardolie-industrie, hoewel waarschijnlijk de groei der winsten enigszins zal afnemen.

De vraag naar benzine zal in 1964 met ongeveer 2.5 procent toenemen, als gevolg van de aanhoudende groei van het aantal personenauto's en vrachtwagens, aldus de heer Whiteford. Een neutraliserende factor wordt een lichte daling in de vraag naar vliegtuigbenzine. Door de toeneming van het aantal jets daarentegen zal de behoefte aan kerosine in 1964 weer met acht procent toenemen.

Toch toeneming

De heer Whiteford baseert zijn prognose op een voortgezette stijging van het bruto-nationaal-produkt, wat zal leiden tot een betrekkelijk hoog peil van industriële activiteit en uitgaven der verbruikers. Hij verwacht, dat de vraag naar aardolieprodukten in de Ver. Staten komend jaar met 2 procent zal toenemen. Dat is minder dan de 3 procent van 1963, maar dat cijfer werd beïnvloed door het abnormale koude weer in de eerste maanden, toen delen van de oostelijke staten van Amerika hun koudste winter sedert jaren beleefden.

Ruwe olie

Gevolg van deze abnormale koude was, dat de vraag naar distillaten in 1963 sterk steeg. Voor 1964 kan dan ook — als het weer tenminste normaal is — weer een lichte daling worden verwacht. De vraag naar residu-brandstof zal komend jaar weinig veranderen. De toeneming van het binnenlandse verbruik in de Ver. Staten met 3 procent ging gepaard met een stijging van de voorraden ruwe olie en produkten. Deze extra voorraden kunnen echter snel worden geliquideerd.

In het komende jaar zullen de ruwe olieprijzen waarschijnlijk nauwelijks stijgen, aldus de heer Whiteford. In de gehele vrije wereld zal de vraag naar aardolie zich op een hoog peil handhaven.

Hinderpaal

„De grootste problemen van de industrie in 1964 zullen hun oorsprong vinden in een voortzetting van de tendens naar staatstoezicht en staatsinmenging, zowel op de Amerikaanse als op de internationale markten", gaf de president-commissaris van de Gulf Oil Corporation als zijn mening. „De industrie heeft sommige van deze maatregelen aan zichzelf te danken; andere zijn ons opgelegd. Maar hoe zij ook zijn ontstaan, zij worden snel en hinderpaal op de weg naar de meest doeltreffende wijze van zakendoen".

Uitgaven

Over de Gulf zei de heer Whiteford, dat de kapitaaluitgaven en de exploratiekosten in 1963 — bijna 700 miljoen dollar — de hoogste zijn geweest in de geschiedenis van de maatschappij. De investeringen stelden de Gulf Oil in staat haar uitbreidingsprogramma in een versneld tempo uit te voeren. Van deze 700 miljoen dollar werd 500 miljoen dollar uitgegeven aan kapitaaluitgaven; de rest aan exploratie. Verwacht wordt, dat de uitgaven in 1964 ongeveer 565 miljoen dollar zullen zijn.

WIE heeft nooit dat zalige gevoel van onmiskenbare trek in een heerlijk gerecht zonder nu precies door honger gekweld te worden? Op zulke momenten voelt men de behoefte aan juist iéts meer dan alleen voeding. Dat meerdere is de verfijning, het gecultiveerde van wat nodig is tot instandhouding van lijf en leden, het is de oorsprong van de ware culinaire cultuur. De culinaire artiest heeft iets gemeen met de topfiguren uit de industrie; wordt de betekenis van deze laatsten — naar het klassieke gezegde van Schumpter — bepaald door hun zoeken naar nieuwe combinaties, datzelfde kenmerkt ook de culinaire grootmeesters, al zoeken deze het op een ander terrein als ijzer, staal, linnen, katoen, gloeilampen en reageerbuisjes.

Op één punt echter zouden de industriebaronnen veel van de deskundige culinaire adviseurs kunnen leren: zij zouden de managersziekte en het aantal coronaire hartinfarcten in het gelederen aanzienlijk kunnen reduceren, wanneer zij er zich diep van doordrongen, dat de hoeveelheid bij de eetcultuur — in tegenstelling tot de industriele produktie — een zeer ondergeschikte rol speelt. Hier is het de onderlinge combinatie van de spijzen en de juiste keuze, die het hem doet. Hier toont de meester zich in de beperking.

Geen neurose

Op een lome zondagmiddag, na een zeer laat ontbijt en een diep-verkwikkende siësta, maakte boven omschreven zalig gevoel zich van mij meester en — bekommerd om niet door verdringing van dit spontaan ontwakend gevoel te zijner tijd een neurose-patiënt te worden — begaf ik mij naar mijn vriend Valentijn, die een eethuis exploiteert, en legde hem het probleem voor. Gelijk een goed patiënt tegenover een deskundig arts moet men zich dan in blind vertrouwen aan zo'n man overgeven. Valentijn verdient het overigens. „Ik zal u precies klaar maken, wat u op dit moment behoeft. Laat het maar aan mij over!" En na een klein half uur, waarin ettelijke glazen goudgele sherry het voorbereidende werk dezerzijds hadden voltooid, serveerde hij een schaal, die niet alleen het oog bekoorde, maar die perfect beantwoordde aan de behoeften aan dat moment.

Aroma

Midden op de schaal lagen een paar varkenshaasjes gespreid op een bedje van fruitsel, waarvoor deze meester-kok snippers ham, ui en champignons gebruikt had. De rand van dit fruitsel had hij gegarneerd met een aantal verdwaalde zilveruitjes (zoetzuur), die hij kennelijk even in de jus op temperatuur had gebracht. De rest van de schaal had hij bedekt met streepjes tuinbonen en fijne sliertjes spierwitte licht gekookte knolselderij. Dat is alles, althans op het eerste gezicht, maar van

Steak Beaujolais een uitnodiging

de schaal steeg een aroma op, zó licht en zó etherisch, dat alleen deze geur reeds u overtuigde: dat is het!

Geheim van creatie

Ik heb de gastheer naderhand het geheim van zijn creatie, die hij „Steak Beaujolais" noemde, ontfutseld: dat bestond nergens anders in als in de zilveruitjes en de scheut Beaujolais, die hij gebruikt had bij het bereiden van vlees en jus. Deze beide ingrediënten gaven aan dit gehele gerecht een bijzonder lichte toets. Bedoeld als hoofdmaaltijd, was het eigenlijk een uitnodiging om verder te gaan. Trouwens de hogere sfeer, waarin vooral de Beaujolais in zo'n gerecht u kan brengen, mag gewoonweg niet het einde zijn van een maaltijd. U moet dan weer terug naar de realiteit. Maar daarover aanstonds.

Laat ons eerst eens zien, hoe meester Valentijn in zijn keuken te werk is gegaan. De beide varkenshaasjes — u kunt desnoods ook een ordentelijk varkenslapje nemen — schroeide hij aan alle kanten dicht tot een goudbruin korstje en wel in 'n gloeiend hete pan met weinig boter. Daarna voegde hij er een klontje boter bij, maar liet het vlees eerder gaar stoven na een behoorlijk glas volle Beaujolais aan de sissende boter te hebben toegevoegd. Vlak voor het rangschikken van 't gerecht op de schaal, bracht hij in dit vocht, dat inmiddels tot een part was ingekookt, een handjevol goed uitgelekte zilveruitjes op temperatuur. De azijn waarmee deze vruchtjes doordrenkt waren, maakte de smaak nog doorzichtiger.

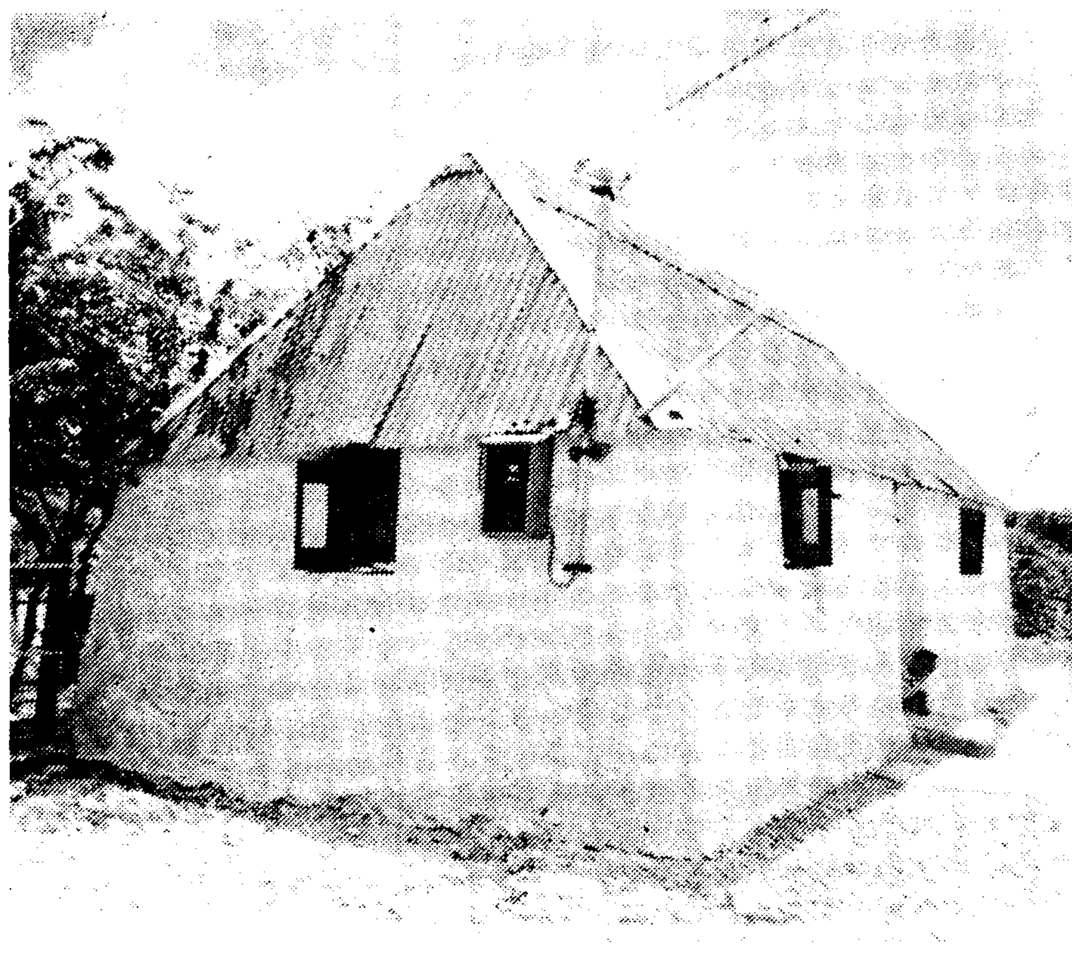
Het fruitsel geeft geen moeite: snippers magere gekookte ham, schijfjes champignons en een of twee fijngesnipperde uien moeten in boter tot een geurig mengsel gefruit worden. Dit fruitsel heeft in de hele compositie een funderende taak: zonder dit zou de smaak van het geheel te ijl zijn. De tuinbonen had Valentijn genomen uit diepvries. Maar aan de knolselderij was bijzondere toewijding besteed. Zie hier zijn recept: de rauwe knol schoonmaken en snijden in reepjes van maximaal een halve centimeter dik; daarna aan de kook brengen in water met wat zout en het sap van een citroen; dat koken mag hoogstens twintig minuten duren, liever korter, want de reepjes mogen maar heel even gaar zijn. Voor het opdienen er nog wat vers citroensap boven uitpersen.

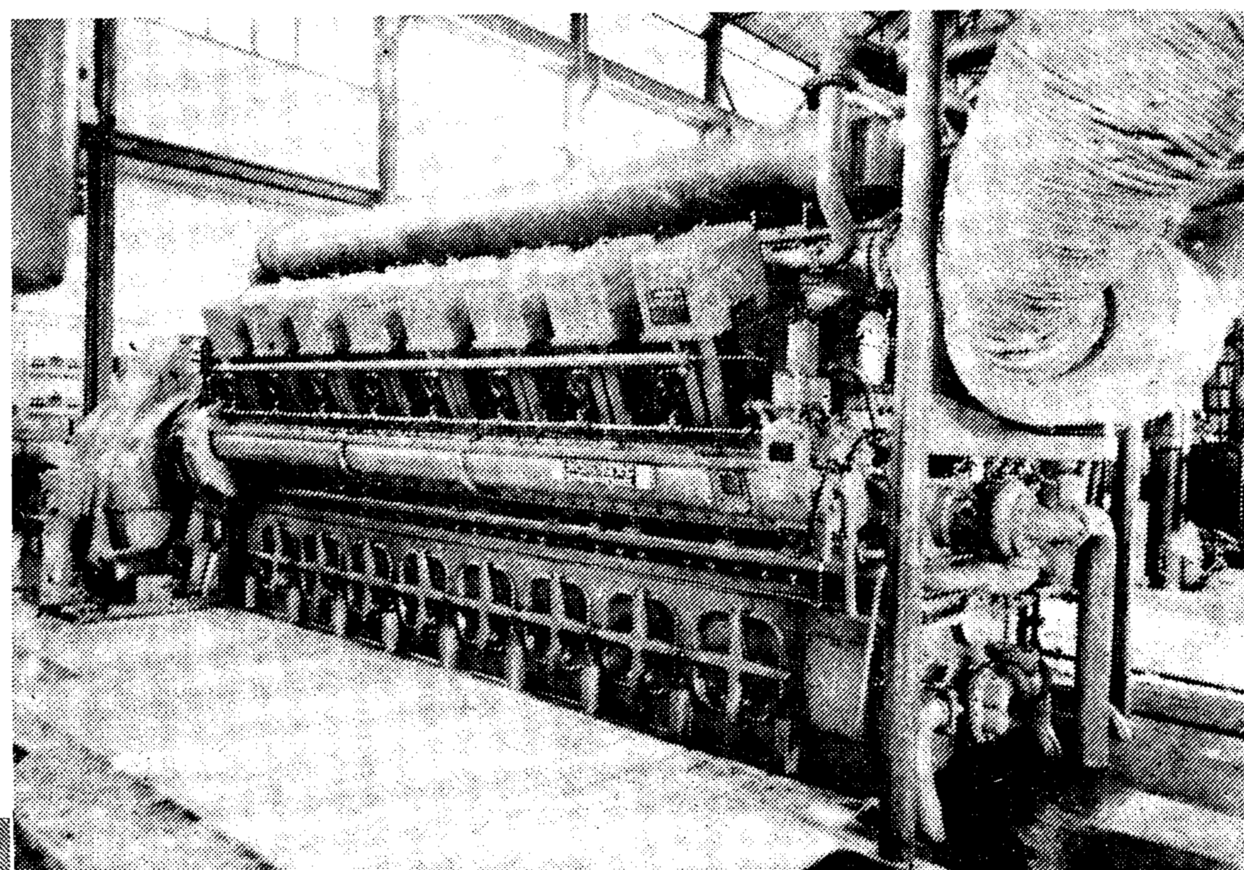
Al hebt u helemaal geen honger en al is uw behoefte aan een „alleen maar lekker" hapje met dit gerecht volledig bevredigend, 't is gewoon uitgesloten, dat u de maaltijd hiermee eindigt. Ik heb de maaltijd besloten met „Crêpes Suzettes". U weet wel die flensjes, die gewenteld worden in een saus, bereid uit boter, likeur, Franse cognac en suiker, en die geflankeerd op uw bord worden gelegd. Maar — eerlijk gezegd — dat was toch wat veel van het goede, want toen ik daarna in de auto kroop, moest ik denken aan de doeltreffendheid van een reliëf, dat Valentijn in zijn restaurant „Napoleon" geheten, tegen de muur heeft laten aanbrengen en dat de kleine Corsicaan voorstelt staande voor een spiegel, terwijl de figuur vóór de Spiegel klein en slank is maar het spiegelbeeld zelf een welgedaan rond buikje vertoont: het onderschrift onder dit reliëf luidt: „Bonaparte avant et après Napoleon". Beter ware het daarom zo'n maaltijd te besluiten met een pittige Franse kaas en een goede kop koffie. — Eet smakelijk!

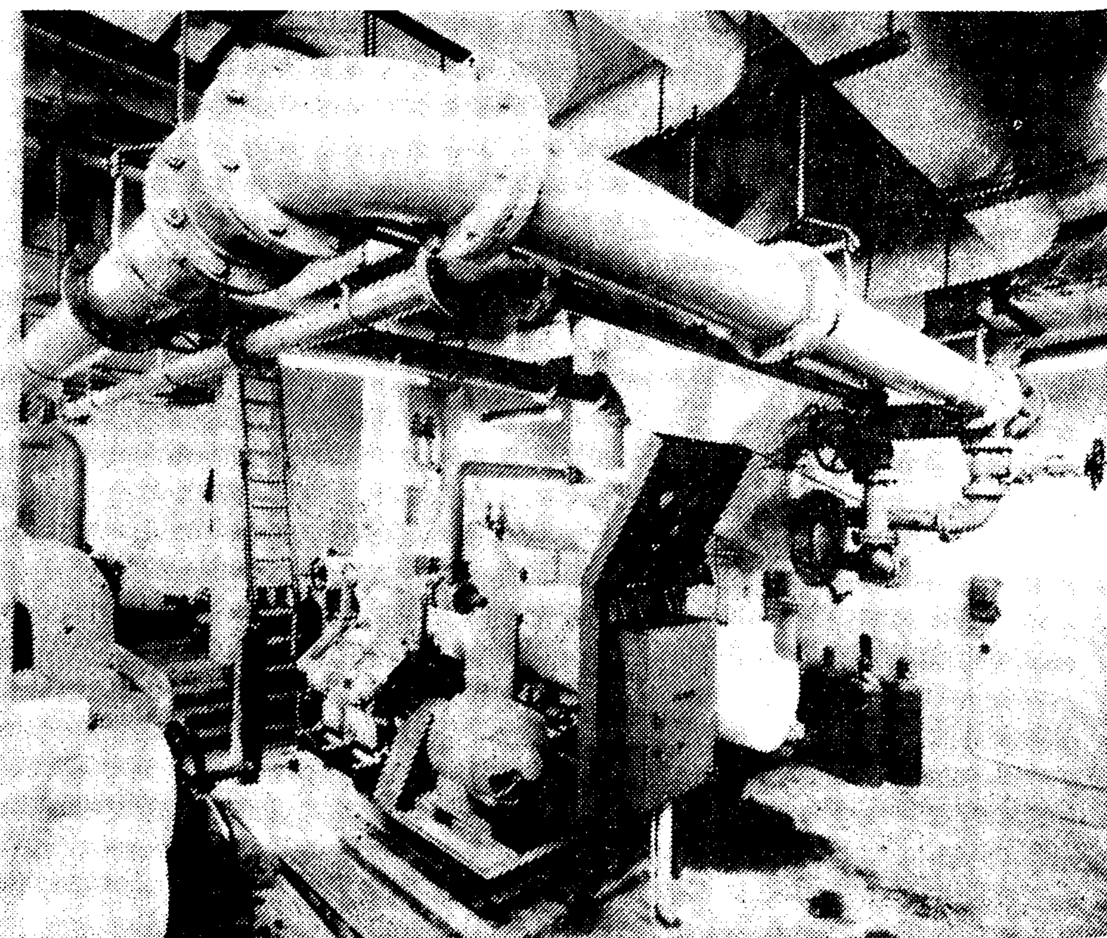
MR. ANTOON VAN 'T FORT

100 Jaar OGEM

KRACHT

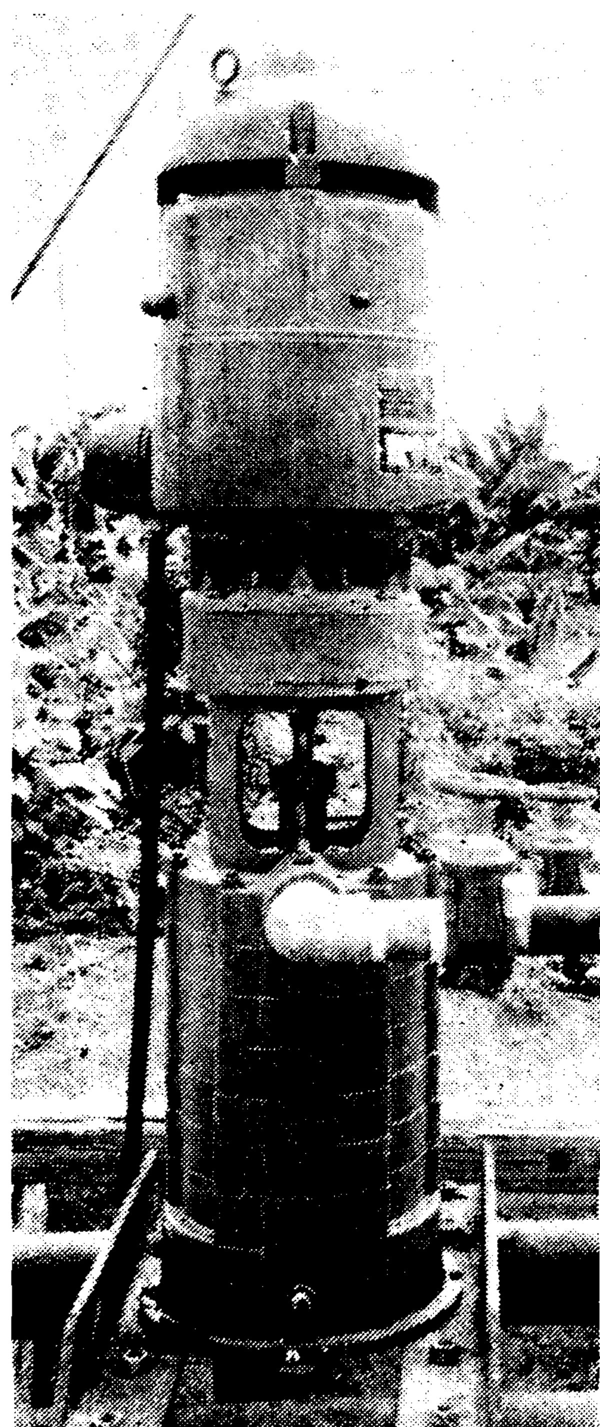

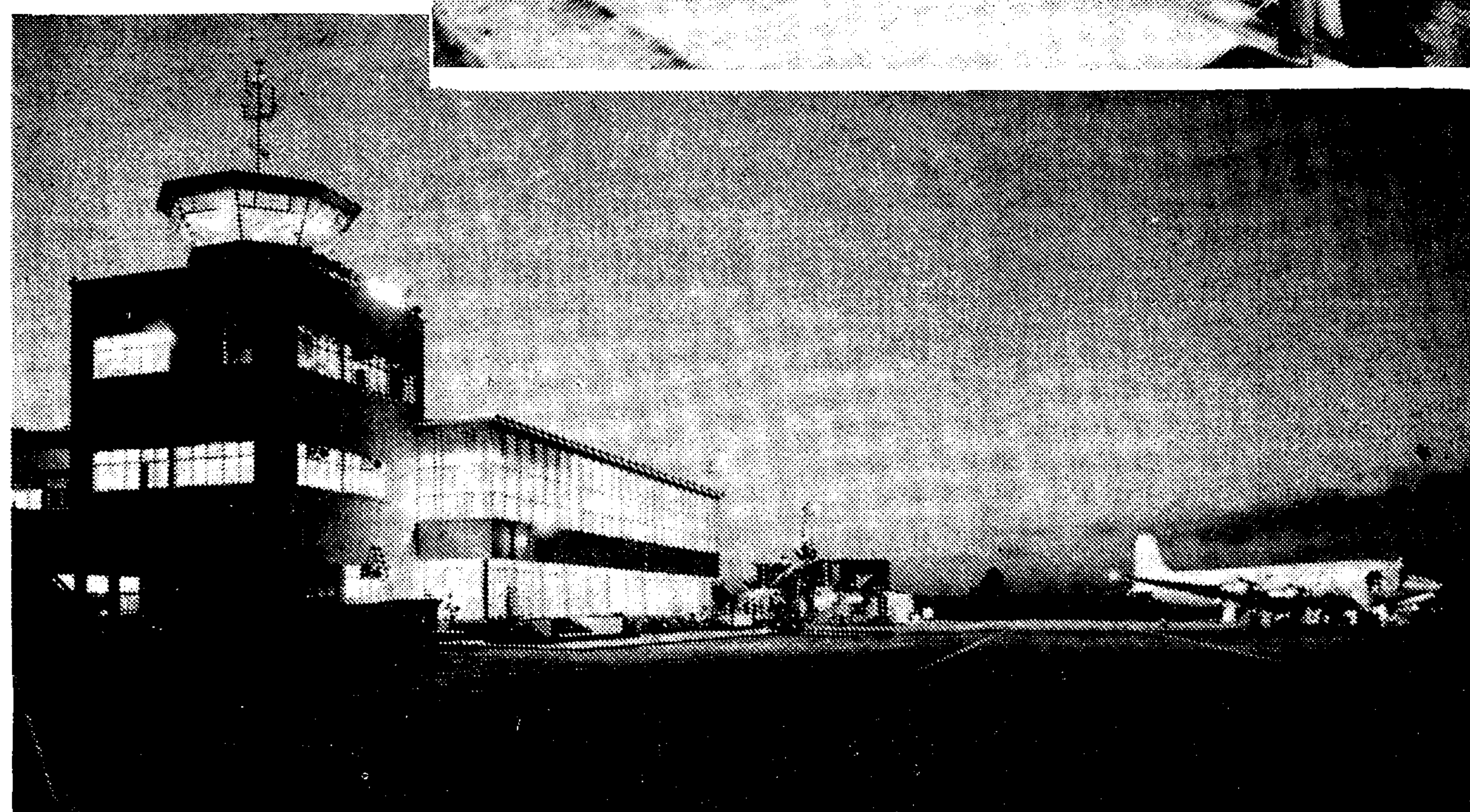

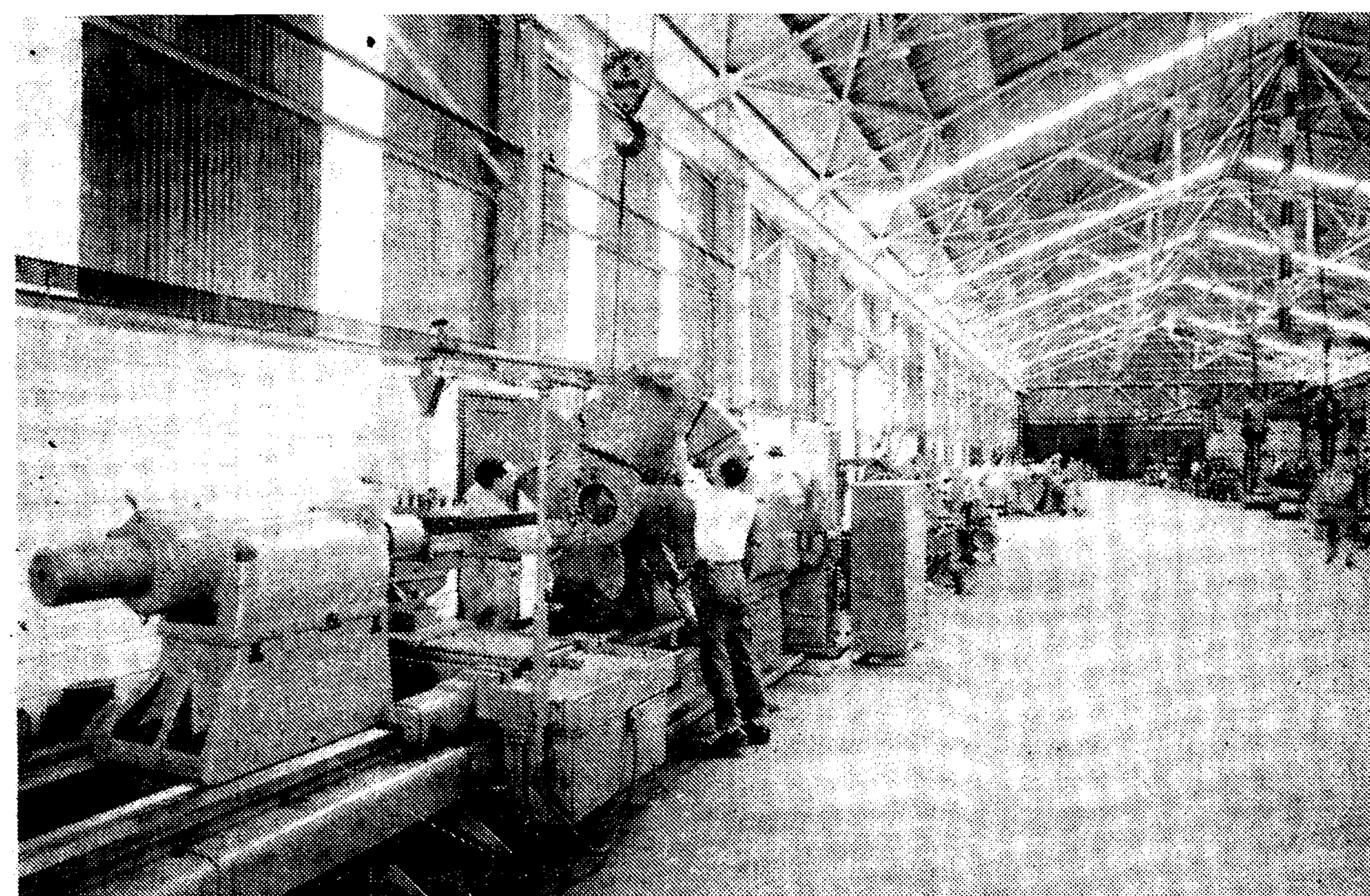
LICHT

KOELING

ENERGIE

GAS

LICHT. Hierboven een echt koenoekoehuisje aangesloten op het net van de Ogem. Van huisje tot KLM-gebouw op Hato (foto midden). de Ogem zorgt voor Licht.

ENERGIE. Foto boven stelt de grote 16 cilinder diesel voor. Een capaciteit van 2.500 kilowatt. De grootste in zijn soort. In de grote hal van het elektriciteitsbedrijf Ogem staat hij opgesteld. Dag in dag uit zorgt hij ook voor uw licht. Onderste foto is de machinehal van Pletterij Nederhorst.

KOELING. De Ogem zorgt voor elektriciteit, die door uw airco in heerlijke koele lucht wordt omgezet. Of de foto (rechts boven) de koelinstallatie van Hotel Curaçao.

GAS. Ook voor industriedoeleinden wordt Shellane gas gebruikt, gedistribueerd door de OGEM. Op de Intracur verleden jaar had de Ogem een speciale stand ingericht over de mogelijkheden van gas voor industrie en huishoudelijk gebruik.

HONDERD JAAR in dienst van de gemeenschap met

LICHT ★ KRACHT ★ KOELING ★ GAS ★ ENERGIE

OGEM 100 Jaar